مورچل

پروعدو ژمنتیا مو یو بل بری!!

څوارلسم کال، درېیمه، پرلپسې ۱۳۹مه کڼه،
رجب - شعبان ۱۴۴۱هـ ق، مـارچ ۲۰۲۰م

اشرف غني
او د مادرنې لوټمارۍ چلونه

د کابل رژیم به د امریکا
د اقتصادي فشار تاب راوړي؟

په نړۍ کې به د کرونا له امله
ضرور بدلون راځي، خو څنګه...؟!

عسکرته!

راتلونکی
رمضان
او داوس وخت غوښتنه

ماه رمضان
از نگاه تاریخ اسلام

مورچل

علمي، سياسي
او جهادي مياشتنی خپرونه

څوارلسم کال دربیمه، پرلپسې ۱۳۹مه گڼه،
رجب-شعبان ۱۴۴۱هـق مارچ ۲۰۲۰م

لړليک

گڼه	مطلب	مخ
۱	سرمقاله	۱
۲	له توافق څخه دامریکاسره څرونو په هلکه اعلامیه	۲
۳	ماه رمضان از نگاه تاریخ اسلام	۴
۴	دکابل رژیم به دامریکا د اقتصادي فشار تاب راوړي؟..	۹
۵	اشرف غني او دمادرني لوتمارۍ چلونه	۱۰
۶	اسلامي امارت؛ د ژمنتیا څو مثالونه!	۱۲
۷	کرونا او احتیاطي تدابیر	۱۳
۸	په نړۍ کې به د کرونا له امله، ضرور بدلون راځي؟	۱۶
۹	د جګړې په اړه حکیمانه ویناوې !	۱۹
۱۰	د خپل فکر او فرهنګ په اړه زموږ رسالت	۲۲
۱۱	د کابل اداره په کوم جرأت د سولې نړوند سبوتاژ کوي؟	۲۵
۱۲	دکب دلسمې نړوند دخپلواکۍ او سوکالۍ ضامن دی	۲۸
۱۳	عسکر ته !	۲۹
۱۴	رائلونکی رمضان او د اوس وخت غوښتنه	۳۱
۱۵	په جهاد کې زموږ اخلاق .....شهادت ته تیاری	۳۳
۱۶	ترمپ افغانستان په اړه څه کولای شي ؟	۳۸
۱۷	د اسلام غزوات او سرایا	۴۱
۱۹	جنګي جنایتونه (مارچ)	۴۴
۲۰	دمورچل وړمې	۴۶
۲۱	د۲۰۲۰م کال د فروري میاشتې جهادي خبرونه	۴۸

د امتیاز خاوند

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنګي چارو کمیسیون

مسؤل مدیر

صلاح الدین "صارم"

کتـــنپلاوی

ایـــوب صـــافی | حکـــمت
معیـن احـــمد | حافـظ سعـید
حســـن زوی | موسی فرهـــاد

تخنیکي چارې

دفرهنګي کمیسیون تخنیکي څانګه

مکاتباتي ادرس

پته: کابل بښار، پنځمه حوزه، دمجلې دفتر
E-mail: morchalmorchal@yahoo.com

سرمقاله

بسم الله الرحمن الرحيم

پروعدو ژمنتیا مو یو بل بری!!

له ډېرو داسې کړاوونو او ستونزو په بري راوتلي یو، چې خلکوته یې زغم څه چې تصور هم ګران دی، په وژنو او ربړونو مو دښمن ستړی شو، خورا بدې ننګونې، فریبونه او دوکې راته په لار واچول شوې، خو مات نه شوو اودوی مو داشغال هدف ته له رسېدو راوګرځول .

په جګړه، نظامي تکتیک، سیاسي ډګر، مقاومت، استقامت، فرهنګي وړتیا، ادبي قوت او هرډګر کې په دښمن بری، زمونږ دعوه نه! بلکې ددښمن په ګډون د نړیوالو اعتراف دی، دمبارزې ټوله ماضي مو له تور داغه پاکه ده، په مقابل کې مو دښمن چې تمدن او تهذیب ترڅنګ محدودوي او ځان دنړۍ تر ټولو متمدن اومهذب قوت بولي دبشریت، اخلاقو او انسانیت له ټولو بریدونو یې پښې واړولې او حتی هغو بندونو او قراردادونو ته هم ژمن پاتې نه شول چې دوی پخپله په همدې نوم وضع کړي وو .

په کابل کې په اشر جوړه اداره یې د دیمکراسۍ هغه بوینه غوښه شوه چې ټولې نړۍ تر استفراق وکړ او دټول عمر لپاره ورته پېغور شوه، چې بشریت او محکومو ملتونو ته به د دوی دآزادۍ ارمغان همداسې وي .

هغه څه چې مونږ پرې ویاړو او د دومره سترو متمدنو! او مهذبو! قوتونو سره په مقابله کې مو پرې امتیاز ترلاسه کړی، خپلوکړو ژمنوته تعهد او ژمنتیا ده چې دوی یې سره له دومره سترو دعوو ماتوونکي دي، خو پرمونږ یې نه شي ثابتولای چې له کړو وعدو مو دې قصدي تخلف کړی وي.

همدا مو داسلامي عقیدې څانګړتیا او پر مقابل لوری یو بل بری دی چې په وار وار خپلو کړو ژمنو ته متعهد نه دي پاته شوي او تل یې دوه مخي کړې، دانه تنها داچې د دوی تشتت اونه یو والی ښیي، بلکې زمونږ په وړاندې ددریځ اضطراب تزلزل او د دوی ښکاره کمزوري په ډاګه کوي .

دادی له افغانستانه دامریکایانو د وتلو دموافقت لیک نړدې دوه میاشتې پوره کیږي چې له مخې یې باید ددمارچ له (۱۰)نېټې مخکې پنځه زره بندیان خوشي شوي وای ترڅو بین الافغاني مذاکرات پیل او دقضیې اساسي حل رامنځته شوی وای، خو دادی نه تنها چې بندیان خوشي نه شول، بلکې په عین حال کې یې په هغو سیمو بمبار او چاپې هم پیل کړې چې یاد ټرون یې اجازه نه ورکوي .

مونږ چې دهیواد دخپلواکۍ اوداسلامي نظام پلي کولوته کوم هوډ کړی ترتحققه ورته همداسې په مثالي قربانیو هوډمن یو، همدا مو دبري راز دی، او ډاډه یوچې په افغانستان کې به دافغانانو له منځه دافغانانو دخوښې نظام رامنځته کیږي او همغه به په دې خاوره پایښت موندلی شي اوبس .

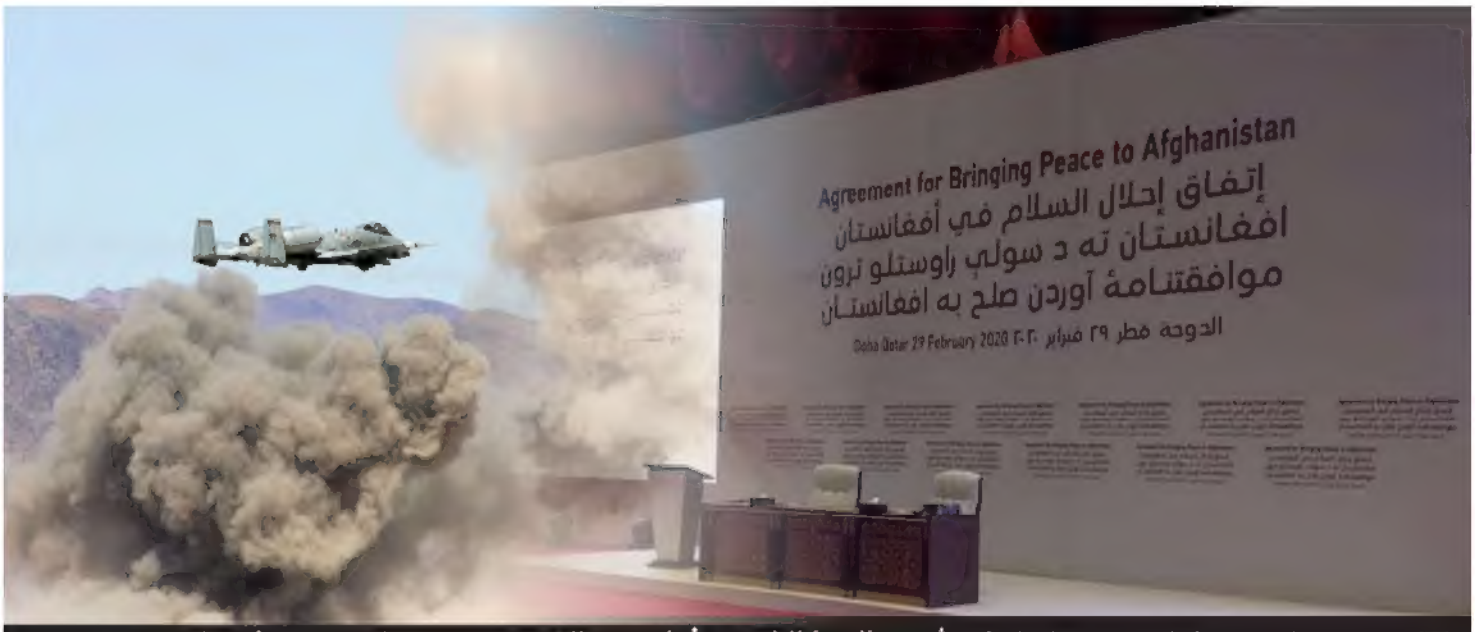

له امریکا سره د لاسلیک شوې توافقنامې څخه د مقابل لوري د مکرر سرغړونو

په هکله د اسلامي امارت اعلامیه

د روان میلادي کال د فبروري د میاشتې په ۲۹مه نیټه د افغانستان اسلامي امارت د امریکې له متحده ایالاتو سره د سولې توافقنامه لاسلیک کړه چې وروسته د ملګرو ملتونو د امنیت شورې هم دا توافقنامه تائید کړه او نړۍ وستایله او دا یې د افغانستان د کشالې د حل لپاره ښه چوکاټ وبالله. اسلامي امارت تراوسه توافقنامې ته ژمن پاته شوی او د هغې مواد یې کاملاً رعایت کړي دي. امریکایي چارواکو پخپله هم منلې چې د اسلامي امارت خواکونو په شویو توافقاتو عمل کړی. اسلامي امارت له افغان جهتونو سره د بین الافغاني مذاکراتو لپاره هم په کراتو امادګي ښودلې ترڅو په هیواد کې یوه دائمي حل او سرتاسري سولې ته ورسیږو خو له هغه مخکې د توافقنامې مطابق باید د اسلامي امارت پنځه زره بندیان را خلاص شي چې متأسفانه تر اوسه پورې یې په یوه او بله پلمه خلاصون ځنډیدلی دی.

د لاسلیک شوې توافقنامې له مخې ترڅو چې د بین الافغاني مذاکراتو په نتیجه کې له افغاني جهتونو سره جلا توافق نه وي شوی او هر اړخیز اوربند ته نه یو رسیدلي، تر هغو اسلامي امارت د کابل اداري په ټولو نظامي مراکزو، هغه که په کلیوالو سیمو کې دي او یا ښاري سیمو کې بریدونه کولی شي لاکن بیا هم اسلامي امارت لاس نیولی، نه یې په لویو ښارونو کې د دوی په مراکزو بریدونه کړي او نه یې په لویو پوځي مراکزو عملیات ترسره کړي دي. یوازې د کلیوالې سیمو په

ځینو پوستو چې ولس ډیر ورنه په تکلیف دی بریدونه شوی چې هغه هم د تیر کال په نسبت ډیر کم دي؛ خو د امریکایي لوري او د دوی د داخلي او خارجي نظامي ملاتړو له خوا زمور په وړاندې لاندې ښکاره سرغړونې شوې دي:

ـــ د ۵ زره بنـدیانو د خلاصـون پروسـه پـه غیـر موجـه دلائلـو تراوسـه ځنډیـدلي ده.

ـــ پـه مکـرر ډول د مجاهـدینو پـه مراکـزو چـې د جگـړو ساحې هـم نـه دي بریدونـه شـوي.

ـ د عامو خلکو په ګډون په ګنو ځایونو کې د امریکایي او داخلي ګډو ځواکونو لخوا چاپې وهل شوې.

ـــ پـه ملکـي اسـتوګن ځـایونو بانـدې بـې مـورده ډرون بریدونـه او نـور بمبارونـه شـوي دي.

ـ زمور تر واک لاندې سیمو کې عادي مجاهدین چې یا پیره کوي یا په لاره د تګ په حال کې وي، او هلتـه هـیڅ جگـړه هـم نـه وي رامنځتـه شـوې، پـه هغـو ډرون حمـلي شـوې دي.

ـ په هلمند، کندهار، فراه، کندز، ننګرهار، پکتیا، بدخشان، بلخ او د هیواد په نـورو برخـو کـې لـه توافقنامې څخه ګڼې او ښکاره سرغړونې شوې چې مور یـې د ارتبـاطي کانـال لـه لارې وخـت پـه وخت له امریکایانو سره جزئیات هم شریک کړي دي.

داچې په دې برخه کې د پرلپسې بې پروایي شاهدان یو، نو له امریکایي لوري څخه جدي غوښتنه کوو چې پخپله هم د توافقنامې محتویات رعایت کړي او خپل نور ملاتړي هـم د توافقنـامې کامـل رعایت کولو ته متوجه کړي.

د جګړې د مشخصې ساحې او وخت نه علاوه په نورو سیمو کـې د اسـلامي امـارت پـه مجاهـدینو بریدونه، هر ډول چاپې وهل او نور واقعات دا ټول پارونکي اعمال او ښکاره سرغړونې بلل کیـږي. که چیرې دغه ډول سرغړونې دوام وکړي، دا به د بې اعتمادۍ فضا رامینځتـه کـړي او نـه تنهـا دا چې توافقنامې ته به زیان ورسوي؛ بلکې مجاهدین به هم متقابل غبرګـون تـه اړ کـړي او د جنـګ کچه به لوړه کړي.

د افغانستان اسلامي امارت

۱۴۴۱/۸/۱۲هـ ق

۱۳۹۹/۱/۱۷هـ ش ـ ۵/٤/۲۰۲۰م

ماه رمضان
از نگاه تاریخ اسلام

حبیبی سمنگانی

ماه رمضان ؛ ماه نزول قرآن، ماه برکات و تجلیات و فصل بهار مؤمنان است. آیات متعدد قرآنی و احادیث زیادی نبوی بیانگر فضیلت و عظمت این ماه رحمت، مغفرت و نجات است. پیامبر اسلام – صلی الله علیه و سلم – فرموده است که اگر امت من اهمیت رمضان را بدانند، آرزو می کنند تمام سال رمضان باشد. از همینست که بعضی بزرگان با دیدن ماهتاب عید، برای رمضان بعدی انتظار می کشیدند. رمضان شبی را به نام «لیلة القدر» با خود دارد که پروردگار جهانیان از هزار ماه بهتر خوانده است. مدحت رمضان را هرگز نمی توان به این چند جمله مختصر نمود.

شاعری چه زیبا گفته است :

هذا الذی کانت الایام تنتظر

فلیوف لله اقوام بما نذروا

در سطور ذیل می کوشیم اهمیت، حیثیت و واقعات ماه رمضان را از نگاه تاریخ مشاهده بکنیم. دامان تنگ مقاله ظرفیت این را ندارد که تمام ماجراهای تاریخی ماه رمضان را حتی به گونه اجمالی در خود جا دهد، بناءً مطالب محدود و مختصری را تحت چند عناوین ویژه گردهم آورده ایم.

رمضان ماه نزول قرآن و کتب سماوی :

ماه رمضان تنها ماه نزول قرآن نیست، بلکه در مسند احمد به روایت واثله بن الاسقع – رضی الله عنه - آمده است که صحایف ابراهیم – علیه الصلوة و السلام – به تاریخ اول ماه رمضان، تورات به تاریخ ششم ماه رمضان، زبور به تاریخ دوازدهم و انجیل به تاریخ سیزدهم رمضان نازل شده است.

حضرت جبرئیل - علیه السلام – به تاریخ ۲۱ رمضان سال بعثت با اولین وحی نزد سرور کائنات - صلی الله علیه وسلم - در غار حرا تشریف آورد. اولین وحی که بر پیامبر اکرم – صلی الله علیه و سلم – نازل شد، بنا بر روایات معتبر آیات ابتدایی «سوره العلق» و بنا بر بعضی روایات دیگر «سوره فاتحه» بود.

در روایت بخاری شریف آمده است که جبرئیل – علیه السلام – در دو رمضان اخیر زندگی پیامبر

اسلام - صلی الله علیه وسلم - قرآن مجید را با ترتیب جدید از آنحضرت - صلی الله علیه وسلم - شنید. آن ترتیب را «ترتیب توقیفی» گفته می شود و ما قرآن را به همان ترتیب می خوانیم.

رویدادهای تاریخی :

روزه، رکن سوم اسلام است. روزه در ماه شعبان سال دوم هجری بر مسلمان ها فرض شد و مسلمان ها به تاریخ اول رمضان آن سال روزه گرفتند.

به تاریخ ۱۲ رمضان سال اول هجری، رسول الله - صلی الله علیه و سلم - پس از هجرت مدینه، ۴۵ مهاجر و ۴۵ انصاری را برای یکدیگر برادر ساخته و درمیان آن ها رشته مواخات یعنی برادری قائم نمود. بعضی مؤرخان می نویسند که این واقعه پنج ماه بعد از هجرت در جریان تعمیر مسجد نبوی و بعضی ها می گویند که بعد از تعمیر مسجد نبوی صورت گرفت. مؤرخان در مجموع نام های یکصد و سی نفر را که درمیان شان مواخات صورت گرفته بود محفوظ کرده اند. به این اساس، مواخات درمیان ۶۵ مهاجر و ۶۵ انصاری صورت گرفته است.

به تاریخ ۱۷ رمضان سال ۲ هجری، غزوه بدر درمیان لشکر ۳۱۳ نفری مسلمان ها به سرکردگی پیامبر اسلام - صلی الله علیه و سلم - و لشکر هزار نفری مشرکان قریش به سرکردگی ابوجهل در میدان بدر (در هشتاد کیلومتری مدینه منوره) رخ داد و مسلمان ها درین جنگ پیروز شدند. ۷۰ نفر از مشرکان قریش به شمول ابوجهل کشته و ۷۰ نفر دیگر شان اسیر شدند و تنها ۱۴ تن اصحاب کرام - رضی الله عنهم اجمعین - به شهادت رسیدند.

به تاریخ ۲۰ رمضان سال ۸ هجری، مکه مکرمه فتح شد.

به تاریخ ۲۵ رمضان ۸ هجری، رسول الله - صلی الله علیه وسلم - پس از فتح مکه، سریه ای را به سرکردگی خالد بن ولید - رضی الله عنه - برای شکستن مجسمه عزی به طائف فرستاد. سریه دسته از لشکر و نیز جنگی را گفته می شود که رسول الله - صلی الله علیه و سلم - دران به نفس نفیس شرکت نکرده باشد، بلکه لشکری را به سرکردگی کسی دیگری فرستاده باشد.

به تاریخ ۲۹ رمضان سال ۱۳ هجری، مسلمان ها به سرکردگی مثنی بن حارثه - رحمه الله - در منطقه بویب (عراق) لشکر ساسانی های فارس را شکست دادند.

به تاریخ ۱۳ رمضان سال ۱۵ هجری، عمر فاروق - رضی الله عنه - بعد از فتح فلسطین از سوی مسلمان ها، به فلسطین رسید و کلید شهر قدس را در تصرف خود درآورد.

به تاریخ ۲۳ رمضان سال ۳۱ هجری، یزدگرد سوم، سی و چهارمین و آخرین بادشاه ساسانی ها کشته شد و سلطنت ۴۲۶ ساله ساسانی ها در ایران از بین رفت. سلطنت ساسانی ها به امپراتوری فارس نیز یاد می شود.

به تاریخ ۳ رمضان سال ۳۷ هجری «معاهده تحکیم» درمیان علی و معاویه - رضی الله عنهما - در منطقه دومة الجندل صورت گرفت. این سعی بود برای صلح در جریان جنگ صفین، اما ناکام شد. دومة الجندل شهر تاریخی است در ایالت الجوف، عربستان سعودی.

به تاریخ ۲۹ رمضان سال ۹۲ هجری، درمیان لشکر مسلمان ها به سرکردگی طارق بن زیاد - رحمه الله - و لشکر گوت ها درگیری صورت گرفت.

مسلمان ها درین جنگ پیروز شدند و راه ورود اسلام به اسپانیا هموار شد.

به تاریخ ۲ رمضان سال ۱۳۲ هجری خلافت اموی سقوط کرد و خلافت عباسی آغاز شد. قابل ذکر است که خلافت اموی بعد از خلافت راشده دومین خلافت اسلامی بود و - از ۴۱ هجری تا ۱۳۲ هجری - ۹۱ سال دوام کرد. هرچه خلافت عباسی که سومین خلافت مسلمان ها بود - از ۱۳۲ هجری تا ۶۵۶ هجری - در مجموع ۵۲۴ سال دوام کرد.

به تاریخ ۱۴ رمضان سال ۳۵۹ هجری، سنگ بنیاد جامعه ازهر (مصر-) از سوی معز لدین الله، خلیفه چهارم سلطنت فاطمی گذاشته شد و ساختمان مسجد ازهر در ماه رمضان ۳۶۱ هجری تکمیل شد.

به تاریخ ۱۴ رمضان سال ۶۷۰ هجری، امام نووی - رحمه الله - کتاب مشهور خود «ریاض الصالحین» را تکمیل نمود.

مشاهیر مسلمانان که در رمضان به دنیا آمدند :

امام حسن - رضی الله عنه، نواسه رسول الله - صلی الله علیه و سلم - و پسر- حضرت علی و حضرت فاطمه - رضی الله عنهما - به تاریخ ۱۵ رمضان سال ۳ هجری به دنیا آمد.

امام ابن زهری - رحمه الله - محدث، فقیه و مؤرخ مشهور به تاریخ ۱۸ رمضان سال ۵۰ هجری در مدینه به دنیا آمد و در رمضان سال ۱۲۳ یا ۱۲۴ هجری در مدینه وفات نمود. او شاگرد انس بن مالک - رضی الله عنه - و استاد عبدالرحمن اوزاعی - رحمه الله - بود.

جعفر صادق - رحمه الله - که از تبع تابعین و ائمه مجتهدین بود به تاریخ ۸ رمضان سال ۸۳ هجری چشم به جهان گشود. فقه جعفریهء اهل تشیع به جعفر صادق - رحمه الله - منسوب است و شیعه های اثنا عشریه او را ششمین امام خود می دانند.

امام ابوحنیفه و امام مالک - رحمهما الله - از او احادیث روایت کرده اند. مادر او دختر نواسه ابوبکر صدیق - رضی الله عنه - بود.

عبدالرحمان الداخل، اولین خلیفه اموی در اندلس به تاریخ ۵ رمضان سال ۱۱۳ هجری در نزدیکی دمشق به دنیا آمد.

احمد بن طولون، والی مصر در دوران خلافت عباسی به تاریخ ۲۳ رمضان ۲۲۰ هجری در بغداد به دنیا آمد. او سپس از خلافت عباسی فاصله گرفته بود و دولت طولونی را در سال ۲۵۴ هجری در مصر- و شام پایه گذاری کرد.

امام ابن حزم، محدث، مؤرخ، فقیه، شاعر و فیلسوف مشهور اندلس به تاریخ ۳۰ رمضان سال ۳۸۴ هجری در شهر قرطبه، پایتخت اندلس به دنیا آمد. او از علمای مشهور اهل ظواهر بود و تعداد تصانیف او به چهار صد می رسد. نقاط العروس فی تواریخ الخلفاء و جمهرة انساب العرب از تصانیف مشهور اوست. نیز «المحلی» کتاب بلند پایه او در فقه الحدیث است.

امام فخر الدین رازی - رحمه الله - مفسر، محدث، فقیه، فیلسوف و متکلم مشهور جهان اسلام به تاریخ ۲۵ رمضان سال ۵۴۴ هجری در شهر ری (ایران) به دنیا آمد. تفسیر الکبیر و جامع العلوم از کتاب های عمده اوست. به ویژه تفسیر الکبیر اهمیت ویژه ای در علم الکلام و تفاسیر عقلانی دارد. او شافعی بود و تفسیر خود را زمانی که در یکی از مدارس هرات (افغانستان) تدریس می کرد

نوشته است. او در تفسیر الکبیر به شدت بر معتزله، جبریه، قدریه و رافضیه رد کرده است.

ابن خلدون حضرمی، تاریخ نویس و جامعه شناس نامدار جهان اسلام به تاریخ اول رمضان ۷۳۲ هجری در تونس به دنیا آمد. «کتاب العبر، وديوان المبتدأ والخبر في أيام العرب والعجم والبربر، ومن عاصرهم من ذوي السلطان الأكبر» کتاب او در رشته تاریخ است و به تاریخ ابن خلدون شهرت دارد. «مقدمه ابن خلدون» که جزو تاریخ ابن خلدون است کتاب مستقل و نخستین تصنیف منظم علمی در فن تاریخ شمرده می شود و ازین سبب ابن خلدون را بانی فلسفه تاریخ گفته می شود.

قاضی القضاة علامه بدرالدین عینی، مصنف عمدة القاری (شرح صحیح البخاری) به تاریخ ۱۸ رمضان ۷۶۲ هجری در مصر- به دنیا آمد. او فقیه مشهور فقه حنفی بود و شرحی به نام البنایه بر هدایه در ۶ جلد، مبانی الاخبار فی شرح معانی الاثار، طبقات الفقهاء، الجوهرة السنیه فی تاریخ الدولة المؤیدیه و ده ها کتاب دیگر نیز نوشته است.

مشاهیر مسلمانان که در رمضان رحلت نمودند :

ام المؤمنین خدیجه - رضی الله عنها - به تاریخ ۱۰ رمضان سال دهم بعثت وفات نمود. تمام اولاد پیامبر اسلام - صلی الله علیه وسلم - که به سن شعور رسیدند از بطن بی بی خدیجه - رضی الله عنها - بودند.

رقیه - رضی الله عنها - دختر پیامبر - صلی الله علیه و سلم - و زوجهء عثمان غنی - رضی الله عنه - به تاریخ ۱۷ رمضان سال دوم هجری وفات نمود. رقیه - رضی الله عنها - ذات الهجرتین لقب داشت. زیرا او دوبار هجرت نمود، بار اول به حبشه و بار دوم به مدینه.

خالد بن ولید - رضی الله عنه - به تاریخ ۱۸ رمضان سال ۲۱ هجری در حمص (شام) وفات نمود. رسول الله - صلی الله علیه و سلم - او را سیف الله لقب داده بود. خالد بن ولید - رضی الله عنه - در بیشتر استقامت های عرب، عراق، شام و ایران سپاه اسلام را قیادت نمود و در هر معرکه که سهم گرفت پیروز شد. او با وصف اینکه بخش اعظم عمر خود را در میادین جنگ سپری کرده بود در بستر وفات نمود.

حضرت علی - کرم الله وجهه - پسر کاکا و داماد رسول الله - صلی الله علیه و سلم - و خلیفه چهارم مسلمان ها به تاریخ ۱۹ رمضان سال ۴۰ هجری بدست یکتن از خوارج «عبدالرحمن ابن ملجم» در مسجد کوفه در اثنای نماز توسط شمشیر زهرآلود زخمی شد و دو روز بعد به تاریخ ۲۱ رمضان در وقت نماز صبح به شهادت رسید. خوارج کسانی بودند که پس از واقعه تحکیم در جنگ صفین، از علی - کرم الله وجهه - جدا شدند و به دشمنی صحابه کرام - رضی الله عنهم اجمعین - پرداختند.

فاتح مصر عمرو بن العاص - رضی الله عنه - به تاریخ ۳۰ رمضان سال ۴۴ هجری در مصر وفات نمود.

ام المؤمنین عائشه - رضی الله عنها - به تاریخ ۱۷ رمضان سال ۵۷ یا ۵۸ هجری در مدینه منوره از دنیا رحلت نمود. در علم الحدیث، پس از ابوهریره - رضی الله عنه - بیشترین احادیث از عائشه صدیقه - رضی الله عنها - روایت شده است.

تابعی مشهور سعید بن جبیر - رحمه الله - به تاریخ ۱۱ رمضان سال ۹۵ هجری در کوفه وفات نمود. او از ائمه کبار تابعین بود.

امام محمد بن اسماعیل البخاری - رحمه الله -، مصنف «صحیح البخاری» به تاریخ ۳۰ رمضان ۲۵۶ هجری در

سمرقند (ازبکستان) به سن ۶۲ سالگی وفات نمود. کتاب او «الجامع الصحیح» مشهور به صحیح البخاری، به عنوان اصح الکتب بعد کتاب الله یاد می شود. امام بخاری - رحمه الله - برای تدوین و تصنیف این کتاب به کشورهای زیادی سفر کرد و از هشتاد هزار نفر احادیث جمع آوری نمود. او تقریبا ششصد هزار احادیث صحیح و غیر صحیح را متنا و سنداً حفظ نموده بود.

محدث و مفسر مشهور محمد بن ماجه - رحمه الله - به تاریخ ۲۲ رمضان ۲۷۳ هجری در قزوین (ایران) وفات نمود. کتاب او «سنن ابن ماجه» شامل صحاح سته است. او تفسیر قرآن و تاریخ قزوین نیز نوشته بود، اما هر دو کتاب هیچگاه یافته نشد.

بو علی سینا از مفکران، فیلسوفان و طبیبان بزرگ جهان اسلام که به شیخ الرئیس شهرت داشت و بانی طب جدید شمرده می شود به تاریخ اول رمضان ۴۲۸ هجری به سن ۵۸ سالگی در همدان (ایران) چشم از جهان بست. کتاب «القانون فی الطب» و «الشفاء» دو اثر مشهور اوست که شهرت لافانی و جهانی دارد و در دانشگاه های امروزی غرب نیز ازان استفاده می شود. القانون فی الطب بعد از انجیل دومین کتابی است که در اروپا به چاپ رسید و از مهم ترین آثار اطبای جهان قدیم است.

امام ابو الفرج ابن جوزی، مفسر، محدث ومؤرخ مشهور به تاریخ ۱۲ رمضان سال ۵۹۷ هجری در بغداد وفات نمود. او فقیه حنبلی مذهب بود وبیش از دو و نیم صد کتاب نوشته بود. زادالمسیر فی علم التفسیر، تلبیس ابلیس، سیرت و مناقب عمر بن العزیز، کتاب الاذکیاء و هادی الارواح الی بلاد الافراح چندی از تصانیف اوست.

قطب الدین شیرازی، از علمای ممتاز و نامدار علوم حکمت و فلسفه، ریاضی، طبی و نجوم به تاریخ ۲۴ رمضان ۷۱۰ هجری در تبریز (ایران) وفات نمود. او شاگرد خواجه نصیر الدین طوسی بود و کتاب قانون ابن سینا را شرح و تحریر اقلیدوسِ خواجه نصیر الدین طوسی را ترجمه کرده بود. نیز کتابی به نام «نهایة الادراک فی درایة الافلاک» در علم نجوم نوشته شد.

ابن خلدون که مشخصات اجمالی او قبلا بیان شد به تاریخ ۲۸ رمضان ۸۰۸ هجری در قاهره (مصر- امروزی) وفات نمود.

میرزا الغ بیگ، نواسه امیر تیمور لنگ به تاریخ ۹ رمضان المبارک ۸۵۳ هجری کشته شد. او ماهر فلکیات و ریاضی دان بود و رصد خانه بزرگی در سمرقند ساخته بود. تحقیقات او در مورد بعضی سیاره های نظام شمسی تفاوت چندانی با تحقیقات امروزی ندارد.

عبدالمجید ثانی (۳۷مین و آخرین خلیفه خلافت عثمانی) به تاریخ ۴ رمضان سال ۱۳۶۳ هجری، در دوران تبعید در پاریس (فرانسه) وفات نمود. خلافت عثمانی آخرین خلافت مسلمان ها در روی زمین بود که بیش از هفت قرن - از ۶۹۸ هجری تا ۱۳۴۱ هجری - دوام کرد. این خلافت که شاهد عروج و زوال طولانی مدت بود، ساحه حاکمیت آن در دوران عروج مناطق زیادی از قاره های آسیا، اروپا و افریقا را احاطه کرده بود. گفته می شود که چهل کشور فعلی جهان یکزمان بخشهای از خلافت عثمانی بودند.

د کابل رژیم به د امریکا د اقتصادي فشار تاب راوړي؟

م - خبیر

د کابل حکومت د مشر لومړي مرستیال په خپله یوه وروستۍ مرکه کې په تلویحانه انداز ویلي چې د غرب مرستې قطع کېدل به پر کابل رژیم او ځواکونو یې زیات منفي اغېز ونه لري.

امرالله صالح له یک تلوېزون سره په خبرو کې ویلي، که د نړۍ کومک قطع شي، نه د هلمند سیند وچېږي، نه د پنجشېر سیند وچېږي، او نه د هندوکش د غره ملا ټیټېږي.

له شکه پرته چې له کابل حکومته د نړۍ د مرستو پرې کېدل به نه هندوکش په ملا ټیټ کړي او نه به د هېواد روان سیندونه ودروي. لامل یې دا دی چې دا سیندونه د غرب په پیسو او کومک روان نه دي او نه هم هندوکش د نړیوالو په پیسه تکیه کړې ده.

د مرستو د قطع کېدو زور به له هغه ځایه وځي کوم ته چې ورتللې.

له ۲۰۰۱ز کال راهیسې، له کله چې د امریکا په مشرۍ لوېدیځو هېوادونو افغانستان اشغال کړی، د کابل حکومت تر تنصیب وروسته د دې رژیم او رامنځته شویو ځواکونو په تقویه لسګونه میلیارده ډالر لګول شوي دي. ځکه د امریکا له یرغله مطلوب نتایج د همدې دوو په ځواکمنېدو او راپورته کېدو سره ترلاسه کېدای شول.

اما د سلګونو میلیاردونو ډالرو له لګښت سره سره، نه کابل رژیم په خپلو پښو ودرېد او نه یې هم پوځ.

د کابل رژیم ٪۷۵ لګښت امریکا او نور لوېدیځ هېوادونه ورکوي. همداراز ټولو ځواکونو ته یې دریشي، وسله، معاش، تېل او تجهیزات د بهرنیانو له ډالرو ورکول کېږي.

دمګړی امریکا په کابل کې د واک پر سر د مخالفتونو له امله یوازې د رژیم له ځواکونو د یو میلیارد ډالره مرستې کمولو ګواښ کړی دی. د دې یو میلیاردي مرستې د کمښت ګواښونو هم غربي ځارونکي اندېښمن کړي او وایي چې دا به د طالبانو پر وراندې د رژیم د ځواکونو په جګړه او مورال بد اغېز وکړي، او حکومت به پاتې سیمې هم له لاسه ورکړي.

کله چې د یو میلیارد ډالره مرستې کمېدل پوځ او په سر کې یې حکومت سره شیندي، نو د ټولې مرستې کمېدل به څومره ناوړه اغېز کوي؟ د کابل رژیم اوسني مشر په ۲۰۱۸ز کال کې ویلي و چې د امریکا له مرستو پرته یې پوځ شپږ میاشتې هم دوام نشي کولای.

پر بهرنیو مرستو د کابل رژیم پوره اتکاء ته په کتلو، ویلای شو چې صالح وروستۍ ځرګندونې یوازې د خلکو د غولونې هڅه ده - هغه څه چې نوموړی یې د ځان په ځېر جاسوسانو د دندې یوه برخه بولي.

اشرف غني او د مادرنۍ لوټمارۍ چلونه

قاري حبيب

خبر شوي به ياست چې اشرف غني څو ورځې وړاندې د يوه نوي فرمان په صدور سره د افغانستان د مالیې وزارت په څلورو برخو وويشه، چې له جملې يې درې تر ټولو مهمې برخې له وزارت څخه جلا او د ارګ مربوطې کړې.

اشرف غني د دې فرمان له مخې مالیه وزارت لومړی په دريو مستقلو ادارو تجزيه کړ چې (د عوائدو اداره، د ګمرکاتو اداره، د بودیجې او خزانه داري اداره) يې بولي. دغه درې مستقلې اداري يې د مالیې وزارت څخه جلا کړې او په ارګ کې يې د ولسمشرۍ د دفتر تابع وګرځولې. له دې علاوه د مالیې وزارت د يوې بې واکه جوړښت په حيث پاته شو چې يوازې به د اداري او لوژستيکي ملاتړ په حيث سمبوليکه دنده اجراء کوي.

دا چې اشرف غني د خپلې واکمنۍ په دوهم دور کې ولې دغه اقدام وکړ، د نظر خاوندان او د اقتصادي چارو کارپوهان وايي چې نوموړی هڅه کوي دا خل تر پخوا ډيره غلا وکړي او د حکومت د ټولې بودیجې او مالي حسابونو بلا منازع واک په لاس کې واخلي.

د مالیې وزارت يو له مهمو حکومتي نهادونو څخه دی. په دې وزارت کې هر کال تر پنځه میلیارډ ډالره زياتې پيسې بنکته پورته کيږي. چې دوه میلیارده يې داخلي عوائد او درې میلیارد نور يې هغه د مرستو پيسې دي چې امریکا او نور هيوادونه يې دغه وزارت ته د حکومتي مصارفو لپاره ورکوي. د څلور لکه حکومتي کارمندانو، دوه لکه د معارف کارمندانو او درې لکه امنيتي منسوبينو معاشات ټول د همدې وزارت له طریقه اجراء کيږي. دا خورا لوی مبلغ او ډيرې پيسې دي چې اشرف غني غواړي تر خپل واک لاندې يې راولي.

اشرف غني پخوا څکه د دې وزارت له منابعو غلا نه شوای کولای چې د قانون له مخې د مالیې وزارت پارلمان ته مسؤل دی، پارلماني وکيلان حق لري چې د وزارت چارې وڅارې او د کړنو نظارت يې وکړي. که اشرف

غني د دې وزارت له منابعو غلا کولای نو ضرور به د پارلماني تفتیش او نظارت له امله دده غلا رسوا کیدلای.

دا چې اشرف غني د وزارت تر ټولو مهمې اداري (عوایدو، ګمرکات او بودیجه) د مستقلو ادارو په حیث اعلان کړي. اوس وایي چې دا به د یوه خانګړي بورډ لخوا اداره کیږي چې سرپرستي به یې شاید شخصا د اشرف غني یا هم د نومورې د کوم مشاور په غاړه وي. دغه فوق العاده او نوی بورډ د قانون له مخې پارلمان ته مسؤل نه دی او اشرف غني کولای شي په ډاډه زړه خپلو غلاوو ته پنځه کاله نور هم دوام ورکړي.

د یادونې وړ ده چې اشرف غني د ماډرنو غلاوو متفکر دی او له دې وړاندې یې د واک په لومړۍ دوره کې هم د څو نویو ادارو په تأسیس سره پټو غلاوو ته زمینه سازي کړې وه. د بیلګې په ډول له اشرف غني وړاندې د وزارتونو زیاتره قراردادنو خپله د هر وزارت او یا هم د مالیې وزارت د تدارکاتو اداري لخوا ترسره کیدل. خو چې کله اشرف غني راغی نومورې د تدارکاتو کمیسیون رامنځته کړ، چې خپله یې مشري کوله او ټول واړه یا لوی قراردادونه یې شخصا ترسره کول.

د تدارکاتو د کمیسیون یو تر ټولو ستر قرارداد د کابل په دارالامان سیمه د اداري کمپلکس د جوړولو قرارداد و چې په یوه اعشاریه دوه میلیارد ډالره به په سل هکتاره ځمکه جوړیږي. اشرف غني دغه مهم او میلیاردي قرارداد د خطیب العالمي به نوم هغه لبناني شرکت ته ورکړ چې د اشرف غني اوښی (د رولا غني ورور) په کې د لوړ پوړي مسؤل په حیث دنده اجراء کوي. له دې څخه معلومیږي چې اشرف غني د رولا غني له عیسوي ورونو او بهرنیو شرکتونو سره په همغږۍ د افغانستان دمنابعو لوټ تالان پیل کړی دی.

لوټماری ته د چل جوړولو په لړ کې د اشرف غني بل ابتکار د ۹۱ احتیاطي کوډ تأسیس و چې اشرف غني له دې لارې هم د سیاسي ملاتړو د اخیستلو، تبلیغاتي کمپاین، حق السکوت او نورو غیر قانوني فعالیتونو لپاره ډیره استفاده کړې او دغه میلیادرونو افغاني یې په داسې ډول غلا کړي چې پل مونډل یې هم ګران دي.

له لوړو حقائقو معلومه شوه چې اشرف غني هم د پخوانیو فسادګرو او ملي لوټمارانو په شان غل او اختلاسګر دی. خو فرق یې دا دی چې هغوی په بنکاره غلاوې کولې او د غلا په پیسو یې قصرونه جوړول چې هر چا یې لوټماري په سترګو لیدله. اما اشرف غني چې د اقتصاد متخصص دی، د لوټماري له پرمختللیو او ماډرنو طریقو سره بلد دی نو ځکه په داسې ډول غلا کوي چې په هر څوک یې په آسانه لوټماري نه شي درک کولای.

اسلامي امارت؛
د ژمنتيا څو مثالونه!

سید شریف

اسلامي امارت دګران هيواد خپلواکي، امنيت، يووالي، مرکزي واکمنی، ارضي تماميت، ښيرازی او په ټوله کې دافغان ولس لوی ارمان اسلامي نظام ته ژمن دی.

د افغان ولس يو لوی ارمان او ستره غوښتنه د اسلامي نظام حاکميت دی، ددې ارمان د ترسره کيدو لپاره يې مليونونه سرونه قربان کړي، جسماني او رواني شکنجې او څور يې ګالې، له شتمنيو او کورونو بې برخې شوي او.....

اسلامي امارت نويمه لسيزه کې دولس همدا ارمان(د اسلامي نظام حاکميت) پوره کړ. وروسته چې يرغلګرو پر ګران هيواد يرغل وکړ او اسلامي نظام يې له منځه يووړ، اسلامي امارت يو ځل بيادهيواد د خپلواکی او د اسلامي نظام دحاکميت په موخه جهاد او مبارزه پيل کړل.

اسلامي امارت که په نظامي ډګر کې داسلامي نظام په وړاندې د شته خندونو جارو کولو ته لومړيتوب ورکړی، نو په هر سياسي کنفرانس او مطبوعاتي ناسته کې يې هم دافغان ولس همدا ستره غوښتنه(اسلامي نظام) يادە کړې او پرعملي کيدو يې ټينګار کړی دی.

اسلامي امارت ته د نيم افغانستان د سپارلو وړانديزونه شوي،نه يوازي داچې همدا ډول پيشنهادونه يې منلي نه دي، بلکې سخت غبرګون يې ښودلی.

د اسلامي امارت په واکمنی کې چې دهيواد ۹۵

سلنه باندې يې ولکه وه،هيڅ ګاونډي، له هيڅ لوري دومره زړه ونه کړ چې دګران هيواد يوه لوښت مځکه لاندې کړي، خو برعکس دامريکايي اشغال سره دهيواد ډيرې سيمې ګاونديانو دکابل حکومت او چارواکو سره د بېلابېلو پروتوکولونو پر بنسټ لاندې کړې.

د بېلګې په توګه سپين بولدک کې د دوستي په نوم دروازه چې دوه کيلو مټره دې خواته جوړه شوه، دجهانګير او لقمان کليو سپارل، د تور خم رسمي دروازه، ګوشته کې تاسيسات او پر ډيورنډ د اغزن تار لګول .

همداراز د حيراتان پل چې د امارت واکمنۍ کې نيم دافغانستان او نيم دازبکستان و، خو اوس همدا پل په بشپړه توګه د ازبکستان په ولکه کې دی.

په زرنج کې دافغانستان- ايران پر پوله د بازار مشترک په نوم بازار ته ورته يوه لويه منډيې وه، دامارت په واکمنۍ همدا بازار د افغانستان برخه ګڼل کيده، خو اوس همدې بازار کې دايران بيرغ رپېږي،ايران يې خپله برخه ګڼي او افغانان همدې بازار ته په ډير تکليف ځي او راځي!!

اسلامي امارت دهيواد په بيارغونه او ښېرازۍ کې ټول امکانات په کار اچولي،حتی همدا اوس د اشغال ضد جهاد په سخته مرحله کې يې هم دهيواد په مختلفو برخو کې مدرسې، ښوونځي، روغتونونه، پلونه، سړکونه او نور عام المنفعه بنسټونه جوړ کړي.

د اسلامي امارت مشرتابه او مجاهدين له سره تېر شوي، خو دهيواد، امارت او مبارزې پر خپلواکۍ يې له چا سره جوړجاړی نه دی کړی. په ډيرو سختو حالاتو کې يې ددين، هيواد او ولس خدمت ترسره کړی دی.

د اسلامي امارت تعهد دنورو په څېر يوازې د کاغذ پر مخ کرښې نه دي، بلکې په تکرار سره يې ثابته کړې چې پر کړې وعده وفا کوي. څه چې وايي په عمل کې يې پلي کوي،غدر نه کوي، تر خبرو او شور يې کار پياوړي او پراخ دی او په وار وار يې د قول او عمل ښه ساری يووالی ثابت کړی.

اسلامي امارت چې زمور ديني او ملي منافع تامين کړي، فردي او ټولنيز حقونه يې را ساتلي، نو اسلامي امارت ته ژمنتيا مو وجيبه جوړېږي، تر ممکنه حده بايد داسلامي امارت ساتنه وکړو او د پياوړتيا لپاره يې هر اړخيزې هڅې وکړو.

کرونا او احتیاطي تدابیر

کرونا، زکام ته ورته یوه وبائي ناروغي ده، کومې چې اوس مهال په ټوله نړۍ کې دیوې پراخې وژونکې ناروغۍ بڼه غوره کړې او له امله یې نړیوال په سخته پرېشانۍ او ډارکې مبتلی دي.

نړۍ کې وراندې هم دتاریخ په ېلابېلو دوروکې په مختلفونو شکلونوکې وبائي ناروغۍ راغلې دي،خو هغه به تردیره منطقوي وې،خو څومره چې بشري ټولنه ګلوبل ګرځي هغومره وبائي ناروغۍ هم د ګلوبل بڼه غوره کوي

لکه همدا کرونا ناروغي چې دچین له(ووهان) ښار څخه پیل شوه اوډیره ژرترامریکا،اروپا،منځني ختیځ،جنوبي اومنځنۍ اسیا ترهیوادوورسیده، په افغانستان اوپاکستان کې هم ورځ په ورځ پراختیا مومي

ترکومه پورې چې داسبابوخبره ده،نوپه اړه یې مختلفې خبرې کېږي، مثلاً دا امکان هم ښودل کېږي چې دمیکروبي یا وایروسي جنګ صورت هم کیدای شي، اوتردې مهاله د شویو جنګونوپس منظرته په کتو دا امکان نشي ردیدای،زکه په جګړوکې دکیمیاوي وسلوپه کارولو دبندیروروسته ددفاعي ټیکنالوجي یاسائنس له مخې دمیکروبونویاوایروسونو په زریعه حیاتیاتي جنګ یا وایروسي بریدونه دامکان څخه وتلي ندی،اوداسې راپورونه هم ورکړل شوي دي چې په تیارولو یې کارهم روان دی،نولري نده چې کرونا وایروس دي هم ددغسې تجربوڅخه یوصورت وي،خو دا یواځې دامکان درجه ده، چې نه یې یومخ تصدیق کیدی شي اونه یې تردید

ددې ناروغۍ په اسبابوکې یوسبب موسمي بدلون هم یادېږي،چې دموسمونو دایره اودورانیه بدلیدونکې ښکاري،چې وجه یې هرڅه ده؟خودا یومعروضي حقیقت دی چې موسمي او دچاپیریالونو تغیر وراندې درومي او دهغه د مختلفو اغیزو او تاثیراتوڅخه انکارنشي کیدی.

په ورته توګه په خوروکې نه احتیاط هم ددې ناروغۍ یو عمده سبب ګڼل کېږي،چې الله تعالی هرڅومره ځاروي یا ځیزونه پیدا کړي دي،هغه یې ټول دانسان خوږولپاره ندي پیداکړي، په دې وجه الله تعالی په عظیم الشان قرآن کې دحلال وحرام، اودطیب وخبیث ترمنځ توپیرکړی دی،اوس دکوم ځای نه چې

دا وايروس خورشوی دی هلته دحلال وحرام، دطيب اوخبيث ترمنځ هيڅ فرق شتون نلري،په دې وجه ويل کېږي چې په خوړوکې نه احتياط کول دکرونا ناروغۍ سبب کيدی شي

نوپه هرصورت چې اسباب هرڅه وي کرونا ناروغې ديوښکاره حقيقت په توګه په بشري ټولنه کې خپل شتون اواثرات مني،اودزمکنۍ کرې دهرې برخې خلک ترې دځان ساتلوپه برخه کې احتياطي تدابيرغوره کوي چې دقرآن وسنت په رڼاکې هم احتياط کول ضروري دي

هو!الله تعالی وخت په وخت ددغسې ناروغيو په پيداکولو سره انسانانوته دا احساس ورکوي چې بيشکه تاسو داسبابو په دنياکې اوسئ او اسباب غوره کوئ، خو اصل قوت اسباب ندي، بلکې ددې ترشا «مسبب الاسباب» اصلي قوت دی، ځوک چې اسباب هم غيرمؤثرګرځولی شي او دهغو اثرات هم لامحدود ګرځولی شي.

بل عرض دادی چې په بخاري شريف کې روايت دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم چې کله مدينې ته هجرت وکړ،نوهلته وبا ته ورته يوه ناروغي خوره وه،تردې چې ابوبکرصديق رضی الله عنه او حضرت بلال رضی الله عنه ناروغان شول اوپه ورخطائي کې هغوی ته خپل وطن يادشو،په دې سره رسول الله صلی الله عليه وسلم دعا وکړه چې يا الله! مدينې منورې ځخه دوبا کيفيت ختم کړه، چې هغه وه مدينه منوره د وبائي حالت نه وژغورل شوه نواوس هم مسلمانانوته پکارده چې ددعاګانوته مخه ډيره کړي پخپلو ګناهونوباندې په انفرادي اواجتماعي دواړو توګه استغفاراوتوبې ويستو اهتمام ډيرکړي

بل کله چې حضرت عمررضی الله عنه دبيت المقدس فتح کولو لپاره فلسطين ته لاړ،نوهلته په پوله ورته وويل شول چې په مخکې سيمه کې طاعون ناروغي خوره شوې ده اوته ددېرومهمو اشخاصو سره يوځای هلته درومي چې دا د خطر ځخه ډکه خبره ده، نو حضرت عمر رضی الله دصحابه وو دمختلفو اشخاصو سره دمشورو کولو وروسته هلته دنه تګ فيصله وکړه چې په اوريدوپې حضرت عبد الرحمان بن عوف رضی الله عنه وويل:ما درسول الله صلی الله عليه وسلم نه اوريدلي چې:په کومه سيمه کې وبا ناروغي خوره شوې وې له بيرون ځخه دي هلته ځوک نه ورزي اونه دې له هغه ځای نه بيرون ځوک راځي، نوپه دې وجه حضرت عمررضی الله عنه هلته دنه تګ فيصله درسول الله صلی الله عليه وسلم د ارشاد مطابق وه چې ددې مطلب دادی چې دوبائي ناروغيونه دخپل ځان اوخلکو دژغورلو او ساتلو احتياطي تدابير غوره کول داسلامي لارښوونو برخه اونبوي سنت دی چې په پوره توګه يې غوره کول پکار دي.

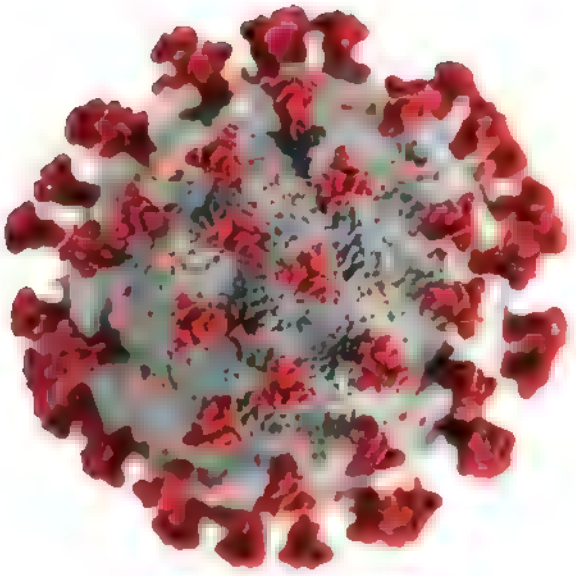

په نړۍ کې به د کرونا له امله
ضرور بدلون راځي، خو څنګه...؟!

لیکنه: دوکتور قاضي فضل الله...شمالي امریکا
ژباړه: م. فرهاد

د کرونا ویروس په اړه ډېر خلک لیکني کوي، خپلې خو یې د هغه چا خلاف د طنز او توهین لپاره کاروي؛ چې له وړاندې لا ورسره زړه بداوی نړي. او خپلې بیا په نه ستړي کیدونکي ډول لګیا دي چې د ساینس او دین ترمنځ یې د جنګ په نوم تلقي کړي.

خپلې یې په افسانوي بڼه هغه سازشي تیوري ګڼي چې د ژوند اخیستونکي وسیلې په ډول پلاني د پلاني پرضد رامنځ ته کړې، د پلاني په ترو یې پلاني ته انتقال او له هغه نه هغه بل ته په قصدي ډول و غځوله او یا یې عمداً دا سناریو رسنیزه کړه.

خپلې بیا فکر کوي چې د بشري نفوس د کابو کولو په غرض رامنځ ته شوی پلان دی، او یو شمېر نور بیا وایي چې دا د یوچا لخوا د خپلو هیوادونو د اقتصادي پرمختګ د قیضه کولو په نیت تجربوي مانور دی.

او ویل کیږي چا چې وایروس تیار کړی؛ هغوی لا له وړاندې دفاعی واکسین هم تیار ایښی، چې پر موقع به یې وړاندې کوي، خپلې بیا په دې باور دي چې دا د امپریالیزم یا سرمایه دارنه نظام د تحفظ او پرمختګ هڅه ده. او د یو شمېر وګړو بیا تحلیل دا دی چې نړۍ نن سبا د موسمي ککړتیا له امله ناوړه حالت ته رسیدلې، د نقل و حرکت د کابو کولو له طریقه غوښتل کیږي چې د هوا ککړتیا له منځه یوسي.

د خپلو خلکو نظر دا دی چې په کومو هیوادونو کې چې عمر خوړلې وګړي زیات شوي، ژوند یې پر دولتي او مرستندویه بودیجه اضافي بوج دی؛ له هغوی نه د خلاصون فارموله همدا کرونا په کار اچول شوې.

خپلې وایي، نه، دا وایروس په طبعي شکل رامنځ ته شوی، خو دا چې څنګه او له کومې لارې رامنځ ته شوی؛ دلته بیا په افسانوي بڼه تحلیلونه او تجزیې ترسترګو کیږي. یو شمېر خلک په دې معتقد دي چې

دا د الله تعالی له لوري بندګانو ته د سزا يوه طريقه ده، او د مظلومانو د آه و فرياد اثر دی.

لنډه دا چې انسانان هميشه د ناڅاپي آفاتو پرمهال د هغوی د اسبابو په تلاش پسې وځي او خپلې تجزيې وړاندې کوي. مګر حقيقت دا دی په څه شکل چې دا وبا رامنځ ته شوې؛ الله تعالی ښه وربانديې عالم دی. او يا چې کوم چا په مصنوعي توګه رامنځته کړې؛ هغوی به پرې خبر وي. ولې نن سبا خو ټوله نړۍ په چيغو ده چې د تدارک او مخنيوي لپاره يې څه ناڅه چاره وکړای شي.

خو هرڅه چې دي، وي به، مګر له کورونا وروسته نړۍ به اوس هغه نړۍ نه وي؛ کومه چې تر کرونا وړاندې وه، څرنګه چې له هرې نړيوالې وبا او يا هر جهاني جنګ نه وروسته نړۍ پرمخکنۍ حالت نه ده پاتې شوې، دا ځل به هم دنيا په اجتماعي، اقتصادي، سياسي او بل هر لحاظ پر خپل حالت پاتې نشي. هرو مرو به د دې ستر تغير شاهده وي، خو دا چې،

څه ډول بدلون؟

آيا داسې خو به نه وي لکه څرنګه چې له ۱۱/۹ نه وروسته د غربيو هيوادونو اقتصاد لا پسې تباه کړل شو؟ آيا داسې خو به نه وي چې شيطاني نظام نور هم پسې مستحکم شي، له جنګي او دفاعي وسايلو برسيره پر ټول اقتصاد د نړۍ د دوو زبرځواکونو ولکه ټينګه شي او په دې توګه نوره نړۍ په کامل ډول د يو غلام حيثيت خپل کړي؟ آيا داسې خو به نه وي چې کرنسي نوټ، کريډيټ کارت او نورو آلاتو په وسيله د وايروس د انتقال ډرامه نوره ويروونکې وبلله شي، او په همدې توګه داسې نظام ته لاره هواره شي چې د نړۍ د هر وګړي هره روپۍ د زبرځواکونو ترلاسونو تيريږي؟ او دا چې د بټ کوائن فارموله چې له نن نه څو کاله وړاندې نړۍ ته ورپيژندل شوې؛ آيا له وړاندې لا د همدې مقصد لپاره خو نه وه؟!

الله تعالی دې وکړي چې د بدلونونو بڼه همداسې نه وي، بلکې د خير طرف ته وي، په دې توګه چې بشر د يو اقتصادي او يا سياسي حيوان شکل اختيار نکړي، بلکې انسان لږ تر لږه انسان جوړ شي.

د نن سبا انسان ته خو چې کتل کيږي، يا فقط سياسي حيوان ترې جوړ دی او يا اقتصادي. بلکې دا دواړه سره يو شوي، درېيم قسم درنده تري جوړ دی. چې د اقتصاد لپاره سياست کاروي او د سياست لپاره اقتصاد.

ځوک چې ستر اقتصادي حيوان دی؛ هغوی که څه هم عملاً په سياست کې ځان ښکيل کړی نه وي، خو د نوري نړۍ سياسيون يې د فنانس يا تمويل په وسيله نخاګری ته ار کړي وي، او د خپلې خوښۍ چاري وربانديې ترسره کوي. او په عين حال کې په ميلياردونه ګټي ترلاسه کوي. د درېيمې نړۍ سياسيون او چارواکي هسې هم د اقتدار په هوس کې هرډول کمپشن کاري او دلالي ته تيار وي.

دا اوس اوس چې په نړۍ کې د ياد وايروس له املې کوم مرګونه شوي او ورسره ورسره سياست او معيشت دواړو درانه ګذارونه خوړلي؛

نو دنیا به له نن نه وروسته څنګه وي؟ د هیوادونو اړیکي به څنګه وي؟ (دا چیلنج پرخپل ځای؛) خو اوس سمدلاسه د نړۍ لپاره د ویروس مخنیوی او تدارک تر هغه هم ستر چیلنج دی.

حقیقت دا دی چې دا ناروغي چې څنګه په طبعي ډول رامنځ ته شوې، علت چې یې هرڅه وي؛ وي به؛ خو علاج او معالجه به یې هم په طبعي شکل سره وي.

طبعیت او پنځ پوهان هم په یو ډول قرنطینه مراکزو (ریسرچ سینټرو) کې مراقبې کوي، ترڅو کشف ورته وسي چې د پلانی ناروغی علاج پلانی دوا ده

دا د طبعیاتو سالکین او صوفیان دي چې د څیرنو لپاره په قرنطین (خلوت) کې د څه کشف موندلو په مقصد په اهتمام سره کښیني. باور دا دی چې خالي لاس به نه پاتیږي، ځکه چې د الله تعالی سنت دا دی چې خپل هیڅ غوښتونکی بنده محروم نه پریږدي، نو په خلوت کې د خلکو کښیناستل د ستاینې وړ اقدام دی.

یو تکی د پام وړ دی، هغه دا چې ساینس او مذهب نه خو پخپلو کې سره حلیفان دي او نه حریفان. مطلب دا چې نه په مکمل ډول یو له بل سره لازم او ملزوم دي، او نه دا چې له یو بل سره مطلق دښمنان.

بلکې دا دواړه د عمل بیلابیل ډګرونه دي، هر یو پخپل خپل ځای کې په سمه توګه کار کوي، یو د ژوندانه د اسبابو راسپرلو او د هغوی د کارونې او ساتنې په موخه هلې ځلې کوي، او بل بیا د ژوندانه د اصلي مقصد حاصلولو، او په سیي توګه انسان ته د زندګۍ تیرولو لاري چاري ښیي.

دا خو موږ یو چې څوک په اسلام مشرف ګنو او چا ته عیسایي او یا یهودي وایو، ولې ساینس پوهان خپلو نوښتونو، خپلو تخلیقاتو او خپلو دواګانو ته نه د یهودي نوم ورکولای شي، نه عیسای او نه هم د اسلام.

که داسي وای نو بیا خو به د دې لپاره اصول موجود وای، پر هره دوا به لیکلي وای چې دا دوا د پلاني دین منونکو ناروغانو لپاره مفیده ده او دا د پلاني دین منونکو لپاره. له دې پرته که یې د بل دین منونکی وخوري، یا خو به یې اغیزي وي او یا به یې د سایډ ایپیکټ ښکار شي.

مګر متاسفانه چې دا ساده خبره زموږ عقل او ذهن ته ولې سمه نه راځي؟ د دواړو میدانونو (ساینس او مذهب) کم علمو ستو د نړیوالي وبا په دې حالت کې هم د خپل کبار بازار ګرم ساتلی.؟

د خدای لپاره! که مذهب د مذهب پوهانو لپاره پریښودل شي او ساینس، ساینس پوهانو ته وسپارل شي، او دا نیم علمه وګړي یې له منځه ووځي، ترڅو د بشري ټولني عام وګړی له دې وبایی مصیبت او فوبیا څخه نجات وموندلای شي.

الله تعالی چې د دې ټولو کائناتو خالق دی، او د ټولو مخلوقاتو زندګي یې یو د بل سره په یو نه یو ډول ترلې ده، له همغه الله څخه مو التجاء ده چې ژر تر ژره له خپلو بندګانو نه دا وباء دفع کړي، او پخپل فضل سره پرخپل مخلوق خاص رحم او مهرباني وکړي. آمین

پای .....!!

مسلمان ته اسلام دا اجازه ورکړې چې حق په هر دول لوښي کې وي، هغه اخیستلی شي، مسلمان د سمې لارې او سمې خبرې پلټونکی دی، هغه که دهرچا سره وي، اسلام یې ورځخه قبلوي. له همدې وجې حدیث کې راځي: "الْحِكْمَةُ ضَالَّةُ الْمُؤْمِنِ أَيْنَمَا وَجَدَهَا فَهُوَ أَحَقُّ بِهَا" حکمت د مؤمن ورکه ده، چېرې یې چې پیدا کړه ، هغه یې ډېر حقدار دی.

نو دا مهمه نه ده چې حکیم څوک دی، هرڅوک چې د حکمت څښتن دی، مطلب په علم، فلسفې، معرفت او دکارونو په حقیقت او جوهر بصیرت لري، د هغه خبره باید واخیستل شي او خپل ژوند وروباندې غوره وګرځول شي.

زمونږ د جګړو ځپلې هیواد دغه تریخ حالت دغسې مهمو تجربو او حکمت خبرو ته ضرورت لري، زمونږ د ژوند رنګینې هم پدې کې ده، چې نېه تجربې ولرو، دغسې د نورو خلکو له تجربو ځخه ګټه واخلو او د هغوی د تجربو او حکمت په رڼا کې خپل ژوند تغیر کړو، د حکمت هغه ملغلرې چې ما د جګړې په اړه له ډېره وخته جمعه کړې وې، ستاسې په وړاندې دي:

١. د دښمن پېژندل په حقیقت کې نیمه بریا ده او دښمن ته نیمه ماتې ده.

٢. خپل پلانونه او نخښې داسې برابرې کړه لکه شپه چې څوک یې لیدلای نه شي او د تنفیذ په وخت کې لکه تندر داسې شه ! "صن تزو"

٣. د جګړې درولو تر ټولو اسانه لار داده چې یو جانب یې وبایلي.

٤. هغه څوک مړ وګنه چې جګړې ته د ګټلو په نیت نه ورځي. "جنرال ډُګلاس"

٥. که ته خپل دښمن پېژنې او خپل ځان هم پېژنې نو بیا ویرې ته ضرورت نشته چې نتیجه به څه وي.

٦. که چا ویل : قلم له تورې ډیر قوي دی، واضحه خبره ده چې د پیکا ضربه یې نه ده خوړلې. "جنرال ډُګلاس"

٧. انسانانو ته په کار دي چې جګړو لپاره حد وټاکي ، کنه جګړې به بیا دوی ته حد ټاکي. "جون کانادي".

٨. د جګړې حد حقدار ته نه ټاکل کیږي بلکې هغو ته چې پاتې شي.

٩. په حقیقت کې د جګړې قرباني ږومبي وړاندې کیدونکي خلک وي.

١٠. ټول خلک تقریبا سختۍ او ستونزې برداشت کولای شي خو که ته غواړې یو سړی معلوم کړې، نو هغه ته قدرت او منصب ورکړه. ابراهام لینکولن"

١١. دا نه شي ویلای چې حضارتونه نه بدلیږي... دښمن په هره جګړه کې تا په نوې وسله او په نوې طریقه وژني.

١٢. جګړه به یا وګټې یا به یې وبایلې نو به ژوندی یا به مړ شې، بس توپیر یواځې د سترګو په رپولو کې دی.

١٣. ټول جنګونه د چل ول او فریب په هنر ولاړ دي.

١٤. حقیقي او دائمي فتحه او بری په امن او سوله کې دی، نه په جګړه کې.

١٥. ترڅو چې هلته سړي وي، هلته به جګړه وي. "البرټ اینشټاین".

١٦. هر ربښتینی قومندان او پوځ مشر به ډېر ژر اعتراف وکړي چې په عسکري قوت تطبیق کې یې ځومره لوېې غلطۍ کړې دي. "روبرټ ماکنمارا".

١٧. قوت همیشه د حریت دښمن وي. "رونالد ریګن"

١٨. جګړه د هغو لپاره ښه ده چې تراوسه یې نه وي تجربه کړي.

١٩. هوښیار دیپلوماتان د جګړې په شروع کې دهغې ختمولو لپاره لکه پوځیان داسې چابک وي.

٢٠. همیشه چې چا وسله جوړه کړې بیا یې استعمال کړې .

٢١. زه نه پوهیږم. دریم نړیوال جنګ به په کومه وسله راځي، خو دا وایم چې څلورم نړیوال جنګ به په شګو او تیږو سره وي. "البرټ اینشتاین"

٢٢. که چېرته ستا حمله په خپل حالت روانه وي، نو ته په کمین اوښتی یې ، د جګړې ټوله جوړه شوې نقشه له دښمن سره په نښتې ساقطه شي.

٢٣. امیر او قومندان په خپله هوښیارۍ مشري کوي نه په قوت سره . "صن تزو".

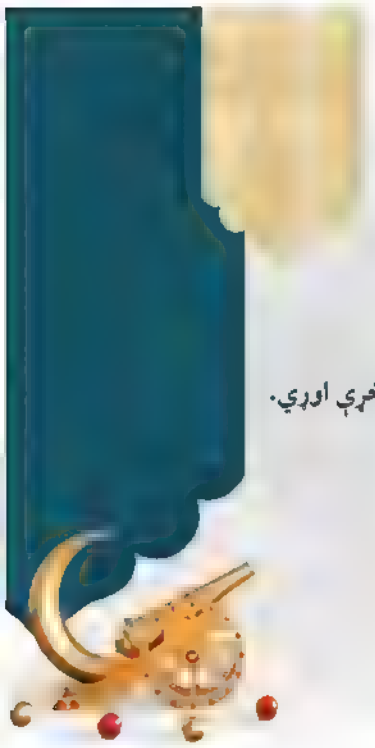

۲٤. که توپانچه دې شپږ مرمۍ ولي نو اووه کسانو ته کنځلې مه کوه!

۲۵. ټولنیز او جماعي عمل ځکه مهم وي چې دښمن له نور ډیرو کسانو سره په دښمنۍ او شخړې اوړي.

۲٦. له لیوانو سره ملګرتیا هله کوه چې ستا تبرګی تیار وي. روسی متل.

۲۷. د شکست خوړلي خندا د ګټونکي فتحې او بري ټول لذت له منځه وړي. "شکسپیر"

۲۸. ترهغو په تا څوک سپریدلی نه شي مګر که تا ورته ملا کړه کړه. مارټن لوسر

۲۹. هغه چې عسکري لپاره پیدا وي، الوتلی نه شي.

۳۰. هغه انسان ته چیلنج مه ورکوه چې له هغه سره داسې څه نه وي چې پکې تاواني شي!

۳۱. له خپل دښمن سره په هغه وسله جنګ کوه چې دښمن دې ترې ویریږې نه په هغه چې ته ترې ویریږې. "ګاندي".

۳۲. که دښمن په شرارت سره مقاومت کاوه، نو ته په حکمت سره خنډ جوړیږه. "کلیرلونان".

۳۳. په ښه توګه شاتګ او انسحاب کول له بد مقاومت کولو څخه غوره ده.

۳٤. کله چې یو انسان وارزوې او هغه دې وپیژنده چې د ملګرتیا لپاره نه دی جوړ، نو خپل ځان ته یې دښمن مه ګرځوه او له دښمنۍ یې وویریږه!

۳۵. داسې تیز شه لکه باد؛ خپل اثر مه پریږده.

۳٦. څوک چې جګړه ګټي ، هغه ښه پوهیږي چې څه وخت جګړه وکړي او څه وخت یې ونه کړي.

۳۷. اتحاد د قوت لپاره اساس دی.

۳۸. ترټولو ستر بریا داده چې د دښمن مقاومت له جنګ پرته مات کړئ.

۳۹. کله چې دې خصم او جانب مقابل تیز او غوسناک وي، نو د هغه په تنګولو او غوسې پارولو کار وکړه، خپل ځان کمزوری وښیه، ترڅو هغه خپل غرور نور زیات کړي.

٤۰. که ځان منظم او آرام ساتل غواړي، نو ددښمن په صفوفو کې غوغا، شورماشور جوړه کړه.

٤۱. ظروفو ته په کتو سړی باید وخت په وخت خپل پلانونه او خطې بدلې کړي."صن تزو"

٤۲. کوم ګوزارونه چې ستا ملا ماته نه کړي؛ نور دې هم ځواکمن ګرځوي"عمر مختار"

د خپل فکر او فرهنګ

په اړه زمور رسالت

محسن پکتین

د تېرې کب میاشتې ۲۰ مه زمور د هېواد په تاریخ کې یې ساري او یې سابقې وه، په دې ورځ افغانانو د الله تعالی په فضل او نصرت پر یوائې ځان د نړیوال طاغوت د امپراطورۍ جنازه خاورو ته وسپارله، کوم چې په اوس وخت کې یې د نن ورځې د نړۍ تر ټولو زیات نفوس جوړونکو مسلمانانو څخه لاهم تمه نه کېده.

دا چې یاده امپراطورۍ مو کوم ځای خاورو ته وسپارله؟ یو خو زما موضوع نه ده او بل پکې له دې وجې هم څه نه وایم چې زمور خاوري ته د امپراطوریو د هډبرې نسبت شخصاً زه ښه نه ګنم، زمور په ټولنه کې هډبره د یو داسې ځای نوم دی چې د مرګ او مړو کور یادېږي، خلک یې پر بد پال نیسي، درنه او د ډار سیمه یې ګڼي، پکې ډاریږي او عام طور په ښه سترګه نه کتله کېږي، خو زمور هېواد په د ۴۰ کلن ناورین له پای ته رسېدو وروسته نور د نوي افغانستان په توګه داسې نه وي.

که د نورو د عبرت لپاره د امپراطوریو هډبره ورته وایو لکه چې تر اوسه مو ورته ویل، نو نوي امپراطوران تبلیغاتي ګټه تري پورته کوي، دوی خپلې لښکر کشۍ یو مشروع پرغل تبلیغوي او له پیله د امپراطورۍ نوم نه ور کوي یاهم د (د امپراطوریو هډبره) له نوم څخه لومړی تکی لیرې کړي او یوائې (هډبره) پاتې شي، او بیا هسې هم دلته ۴۰ کاله راسې پرلپسې جګړه روانه ده په ضمن کې یې پردیو زمور په کور دننه ډېر د مړه احساس او ضمیر څښتنان هم روزلي.

نو امپراطوران او ملاتړي یې په دې جګړه او مړو ضمیرونو ځانونه تېرباسي، مور ټول مړه ور ښکارو او ښه پر غټ او ډاډه زړه مو پر هډبره!! پرغل راوړي او بیا داسې پکې پر ګوندو شي لکه تازه چې صلیبي امپراطوري پر ګوندو شوه، نو په دې نوم کې هم زمور تاوان دی او هم د دوی، لهذا یوائې دومره باید ووېل شي چې د امپراطورۍ جنازه مو خاورو ته وسپارله، نور نه دغه قبر او خاوره او نه مو هم هېواد د امپراطوریو پر هډبره یاده شي، بلکې د شور او شرنګ، جوش او جذبو د خپاند سیند نوم یې د دوارو په ګټه، ورته نېک پال او زمور هېواد یې ور هم دی.

دا چې د غربي فکر او فرهنګ د پلي کولو په موخه امریکا دلته د خپل تاریخ په تر ټولو زیاته اوږده جګړه کې شکېله پاتې شوه، زمور یو نسل ورکې را لوی شو او اوس موځوانانو کې داسې خوک هم ترسترګو کېږي چې له خپل اسلامي فکر او افغاني فرهنګ څخه د پردي والي احساس کوي او د خپل مذهب، دود او دستور، ویاړونو او ارزښتونو، ملي عنعناتو او اسلامي او افغاني تاریخ په اړه یې د پردیو له لوري ذهن تحریف او دا هرڅه ورته ناوړه، حساس او په بد شکل انځوروي، نو د خپل فکر او فرهنګ بیا رغاوی او ساتنه زمور لومړیتوب او تر ټولو ستر رسالت جوړیږي.

ډېرې ځوانان مو چې د هېواد له اشغال سره را لوی شوي خو لاهم خپل اسلامي فکر او فرهنګ ته زمن پاتې او ډېرو یې د دې ترځنګ د اشغال پر وړاندې وسله هم پورته کړي یا یې پر یو دول یاده مبارزه کې مرسته کړې ده، له پردي

فکر، فرهنګ، ببلاریو او پې حیايي ځخه اغېزمن د اروپايي او هم سیمه ایزو هېوادونو له لوري روزل شوي او را لوی شوي یاهم د کمونیستي دور پاتې شوني او د پخوانیو کمونستانو اولادونه دي چې د هېواد او نړۍ په کچه په تر ټولو پې ضمیره، پې وجدانه او غلامو ځیرو پېژندل کېږي او بیاهم د فکري تزلزل او تذبذب له امله د هرځه قابلیت لري چې امریکا پرې لازیاته پانګونه وکړه او تري د خپل فکري او فرهنګي یرغل د پرمخ وړلو او دوام تمه لري.

د راپرځېدلې صلیبي امپراطوري سرخېل او همکاران پې فکر کوي یاد یرغل ته به د همغو غلامو ځېرو په مټ چې په دې ۲۰ کاله جګړه کې پې ګونو ته ورغلي همداسي دوام ورکړي او په دې ډول به د ځیني سیمه ایزو او خلیجي اسلامي هېوادونو په ځېر افغانستان کې د جګړې ختمولو سربېره هغه تر فکري او فرهنګي یرغل لاندې وساتي، د امریکا جګړه ایز او هر اړخیز یرغل چې ګومه ملموسه لاسته راوړنه نلري ښايي دوی خپل همدې خیال او محال ته د۱۸ کلنو لاسته راوړنو نوم ورکوي او خپلو همدغو محدودو شونو چې پر باطل فکر او د ناولي فرهنګ په رنګ پې رنګ کړي او پر هغو پورې تړلو هېلو ته پې د لاسته راوړنو نوم ورکوي.

خو دوی لاهم د شوروي له وسلوالي، فکري او فرهنګي هر اړخیزي ماتې عبرت نه دی اخیستی چې د همداسي یوې امپراطوري پر زور پې د کمونیزم ملحدانه فکر راوړی وه، خو ځنګه چې پې غوښتل او اوسني غربیان پې په تمه راغلي و له ځو کمونستانو او سیکولرانو پرته پې نور افغانان یرغمل او تسخیر نکړای شول، خپل دغه پخ روان کړی فکري او فرهنګي یرغل پر تېره شل کلنه بایللې جګړه هم نه ور قیاسوي چې له دومره اوږدې مودې درنو مرکزوبلو او زیانونو پر ته پې هیڅ تړلاسه نکړل، نور لا کوم ځه پاتې دي چې دوی پې په تمه شي؟!

په داسي حال کې چې د کب ۱۰ مې د طالبانو او امریکا ترمنځ ترون له مخې اشغال پای ته ورسېږي، د پردیو لاسوهنې بندي او مخنیوی پې وشي او بیا پر افغاني روحیه اسلامي نظام هم رامنځه شي، پېښې فکري او فرهنګي وېجاړې به هم له منځه لاړې شي او لا پراختیا خو به پې بالکل ناشونې وي، خو امریکایان لکه چې تر اوسه پې هم له یاد ترون ځخه ځو ځلې تخطی کړې ښايي بیاهم تمه لري له ځه ټال متول، تبلیغاتو او په افغاني ټولنه کې دود کړیو غربي اصطلاحاتو ځخه په استفادې به ځه نور هم فکري یرغل ته دوام ورکړي.

تبلیغات، پردي اصطلاحات دود کول او تکې برګې هغه ځه دي چې د کمونیستي فکر په ترویج کې دېر نه وکارول شوي، خو د صلیبي امپراطوري بیا مهمه برخه وه او په راتلونکې کې پې هم د غربي فکر او فرهنګ په پنځولو کې د کاربدو اندېښنه کېدی شي، نو موږ په یوه داسي زماني مقطع کې قرار لرو چې تر بل هرځه مو د خپلو خلکو فکري رغونه مهم او درونده مسئولیت جوړېږي، که په اړه پې لږ هم غفلت وکړو، له پردي فکر ځخه اغېزمنې غلامې ځیرې هغه ته د پراختیا ورکولو لپاره ګټه تري اخیستلی شي او ځوک چې پې تر اوسه پر لوړه بیه له اغېز ځخه خوندي شوي تري اغېزمن کېدلی شي.

غربیان او پردیپال زمور د وګړو له بېوزلۍ او ناداری ځخه ناوړه ګټه پورته کوي، د لږ ځه په بدل کې مو بشپړ فکر او فرهنګ، عفت او ننګ راځخه اخلي، له همدې لارې پې تر اوسه هم ځیني ابل او ببل کړي، د کابل حکومت مړو، ژوبلو او اسیرو عسکرو ته خپل حق نه ورکوي، تداوي پې نکوي او یا پې د هغوی له کونډو تورسرو او یتیمو اولادونو ځخه د جنسي او نورې ګټې اخیستنې په بدل کې دېر لږ ځه ورکوي، له دې سربېره پې د جهاد، طالبانو او د هغوی د راتلونکې په اړه هم د دوی فکر تحریف کړی وي، د وژل شویو عسکرو د قاتلانو په نوم پې ور پېژني، د عسکرو له وژل کېدو وروسته د هغوی کورنۍ له طالبانو سره د یوځای کېدو چانس هم کم ویني او ښايي تر اوسه پې طالبان د ځانته را نږدې کولو کوم ځانګړی پروګرام هم نلري.

نو که د پردیو او پردیپالو د ناوړه استفادې پر ځای پې له دغه ابتر حال او پې اسري والې ځخه

طالبان په دې نزاکت کې د دوی په ګټه استفاده وکړي، (لکه د عسکرو جلب او جذب) د دعوتي او مرستندویه برنامو له لارې یې په حکمت سره د جاهلي غیرت او اختلاف پالنې مخنیوی وکړي، ځانته یې را نږدې او له خپل لوري ډاډ ورکړي، د خپلو ظروفو او امکاناتو په تناسب یې د ژوند په مهمو برخو (پښه، سرپناه، قوت لایموت، درملنه) کې لاسنیوی وکړي، اولادونو ته یې په سیمه ایزو مدرسو، مکتبونو او یاهم ځانګړو یتیم خونو کې د زدکړو زمینه برابره کړي او... د هغوی په فکري رغونه کې به ځورا ګټور تمام شي، د پردیو او پردیپالو له لوري ور پېچکارې شوې ټولې سوالیې او اندېښنې به یې ځواب شي، هغه وګړي او یتیمان چې بېلاریتوب او له پردي فکر او فرهنګ څخه د اغېزمنتیا اندېښنه او چانس یې د نورو په نسبت زیات وي بشپړ به په خپل فکر او فرهنګ وروزل شي، د مسلمانو بې اسرې کونډو او یتیمانو زړونه به را خپل او شاد کړي او په ټوله کې به یې د۲۶ کلن جهاد موخو ته په رسېدو کې یو مهم ګام او لاسته راوړنه وي.

پردی فکر او فرهنګ څوان کول او نوی نسل تر بل هرچا زیات ګواښي، که د اشغال خاتمې له ټرون وروسته بیاهم زمور ترمنځ د پردیو اصطلاحاتو کاریدل دوام پیدا کړي، زر ترزره د هغو پر ځای د خپل فکر او فرهنګ اصطلاحات په بشپړ ډول عملي نشي۔ د پردیو بېلاري کونکو او فکري وېجاړې رامنځته کونکو تبلیغاتو ته ځواب ونه وېل شي او د څوان کول او نوی نسل د پوهاوي لپاره اغېزمنې برنامې رامنځته او پر کا وانه چولې شي نو خدای مکړه بدي پایلې به ولري.

په داسې حال کې چې امریکا له طالبانو سره د اشغال د خاتمې ټرون لاسلیک کړی، طالبانو هم د خپل شخصي. دریځ له مخې د کابل حکومت پر عسکرو بریدونه کم کړي او هغوی هم نه ټمه لري چې یا له طالبانو جګړه وګټي یا یې پر وراندې کومه لاسته راوړنه ولري، بیاهم چې د امریکایانو له لوري حتی له ټرون څخه د تخطی رول ورکول کېږي او مزدور چارواکي یې عملي کوي یوه موخه یې د کابل حکومت پر ضد طالبان غبرګون ته اړ ایستل ګڼلی شو چې بیا ورته منفي تبلیغات هم وکړي او له دې لارې د افغانانو په دې حساس او نازک پراو کې د طالبانو او هېواد د راتلونکې په اړه د ولس او د څوان نسل فکر مغشوش او ګډوډ کړي.

خو دا چې طالبان دا هرڅه ځاري، شته نزاکتونه په پام کې ساتي او دا ډول کړنو ته ښه ځواب ویونکي دي، د کابل له حکومت څخه په کار اخیستنه د ټرون له قراراتو د امریکا ګڼو سرغړونو، په ښه توګه د ټرون عملي کېدو په لاره کې یې خنډونو رامنځته کولو او طالبانو او ولسي وګړو ته پرلپسې مالي او ځاني زیانونو اړولو سربېره طالبانو تري لاس رانهولې، بلکې لا دغه مزدور دښمن ته بیا بیا عمومي عفوه هم اعلانوي، پرې د تسلیمۍ غږ کوي او پر خپل ټول توان یې د پوهاوي او د پردیو دسېسو ته د متوجه کولو زیار باسي او پکې تر ډېره بریده بریالي هم بربېنې. چې په دې وروستیو کې په ورځني ډول لسګونه عسکر، پولیس او اربکیان ورسره یو ځای شوي او لا هم دا لړۍ دوام لري.

زمور با احساسه ځوانان، مدني او د ټولنیزو رسنیو فعالان، لیکوالان، ژورنالستان او عام اسلامپال پوهمین کډرونه دې په پام کې لري لکه ځرنګه چې تبلیغات او د ژوند هر اړخیزو چارو اړوند اصطلاحات په فکر او فرهنګ تر بل هرڅه زیات اغېز لري باید ورته جدي متوجه وي، ځرنګه چې په حساس پراو کې یو هغسې۔ دې د پردیو د تبلیغاتو پر وړاندې حساس اوسي، په خپلو لیکنو او ځرګندونو کې دې پردي اصطلاحي ټکي او اشاري ونښي۔ نه کاروي، بلکې خپل هغه اصطلاحات دې وکاروي چې دیني او کلتوري صبغه ولري او د دې ترڅنګ د عام وخاص وګړو، ځوان کول او د پردیو او پردیپالو د فکري تخریبکارۍ ښکار شویو هغو په پوهاوي کې دې خپلې هڅې نه سېمولي ترڅو د ژوند په هېڅ برخه کې مو پردي اصطلاحات او تقلید پاتې نشي۔ او خپل فکر او فرهنګ په رغاوي او ساتنه کې هم بریالي را ووځو.

په همدې هیله.....پای

دکابل اداره په کوم جرأت دسولې ټرون سبوتاژ کوي؟

حسن مومند

دقطر مرکز دوحه کې دفروري په ۲۹ مې نېټې داسلامي امارت اوامریکا تر منځ رامنځته شوی ټرون دافغانستان دستونزې دحل په لار کې ډېر ستراقدام ګڼل کېږي او له ځومغرضو عناصرو پرته يې ټوله نړۍ دجانبينو لپاره خورا ګټور ګڼي.

نوځکه افغان ولس پر دې هوکړې خپله ډېره زياته خوښي ښکاره کړه ؛ دهېواد په ګوډ ګوډ کې ددې ټرون نه په ملاتړ کې پراخې غونډې جوړې شوې ؛په سيمه ايز او نړيواله کچه تري پراخ حمايت رامنځته شو اودملګرو ملتونو د اداري له لورې يې هم تائيد رامخې ته شو چې دا ددواړو اړخونولپاره دخوښۍ او اطمينان خبره او ددوئ دشوي دې اقدام دمعقوليت دليل و .

خو متأسفانه چې امريکا په پرلپسې توګه پخپله او دکابل رژيم په توسط له شوې معاهدې نه سرغړونې کړې او لا يې هم په فوځي اوسياسي برخه کې تخطيانې روانې دي.

په ولسي وګړو دېمبار اوشپنو چاپو ودرول دټرون خورامهم ټکی وچې دټرون په ړومبنو شپو ورځوکې وربانديې عمل هم کېدلوخو اوس بيا بهرنيانو او داخلي ګودګاګيانو دهېواد په لر اوبرکې په ډېر وحشت زمور دمظلومو هېوادوالو دقتل خونخواره لړۍ پيل کړيده.

همدا راز ټرون کې په روښانه ټکو راغلي دي چې دمارچ په ۱۰مې نېټې به بين الافغاني مذاکرات پيل کېږي اودبين الافغاني مذاکراتو له پيل نه وړاندې به ۵زره طالب قيديان ازادېږي .

دېادولو وړ ده چې دټرون درامنځته کېدو نه وړاندې زلمي خليلزاد دټرون مسوده دکابل اداري ته ورښوولې هم وه ؛ هغه مهال دکابل اداري هېڅ اعتراض نه و راپورته کړی.

خو له بده مرغه چې دکابل اداري په ډول ډول پلمو دبنديانو دازادۍ خبره وروسته کړه چې له املې

يې بين الافغاني مذاکرات هم تردې دمه چې دخپلې نښې نه يې کابو يوه مياشت تېرېږي ندې پيل شوي.

اوس چې دخپلو بنديانو دتشخيص لپاره داسلامي امارت دبنديانوکميسون له قندهار نه خپل يودرې کسيزتخنيکي ټيم ولېږلو نو بيا دکابل اداره په نا معقولو پلمودبنديانو دآزادۍ پروړاندې خندونه رامنځته کوي چې دا کار دنړون نه صريح سرغړاوی او دنړون دسبوتاژ کولو په معنی دی نو ځکه اسلامي امارت د کابل اداري سره دبې ګټو ناستو نه خپل ټيم منع کړی او ورته يې دکابل نه دستنبدو حکم کړيدی.

تېره ورځ چې دامريکا دباندنيو چارو وزير مايک پومپيو ديومطبوعاتي کانفرانس په ترڅ کې دکابل اداري مشرانو ته دخپلو اختلافاتو دختمولو اودطالبانو سره خبرو ته دکيناستلو دحکم ترڅنګ دا ويلي دي چې مورږ دطالبانو سره کړو ژمو ته متعهد يو، دانبه خبره ده خو امريکا بايد په عمل کې هم خپله ژمنتيا وښايې.

که امريکا رښتيا هم خپلو تعهداتو ته ژمنه وي نو ولې ولسي وګړي وژني ؟ او ولې خپل غلامان دبنديانو دمنل شوې خبرې په هکله تخطی ته پرېږدي ؟ آيا دکابل اداره دهغه څه سره مخالفت نښکاره کولی شي کوم چې امريکا منلی وي ؟

داسلامي امارت مشران پدې ډېر ښه پوه دي چې نن ورځ په نړۍ کې دقول اوفعل ډېرلوی تضاد شتون لري ؛ دنړۍ لوی ځواکونه چې کومې نارې او دعوې کوي عمل يې ترې ډېر بدل دی ؛ په نړۍ وال قانون کې نه قانون اوقانونيت ته په درنه سترګه کتل کيږي ؛ نه په وعدو اومعاهدوباندې دوفا اواخلاقومفهوم داهميت وړدی ؛نه ګاونداوسيمه ايرتوب ته کوم ارزښت ورکول کيږی اونه هم رښتيا انساني عواطف اوبشري نورمونه په پام کې نيول کېږي ؛ دننې سياست په دايره کې دنړۍ هيوادونه دمعقولو،قانوني اومنطقي پرېکړوپرځای يې واځې دخپلوګټوله مخې مهم تصاميم نيسي. نوځکه ويل کېږي چې نه په اوسني سياست کې دايمي دوست شته اونه هم تل پاتې دښمني شته .

يانې ددوستۍ او دښمنۍ اصل دارومدار په په مادي ګټودی .

په ۲۰۰۱ م کال کې پرافغانستان د يرغل پرمهال دډيپلوماتيکواونا اندوله تبليغاتي هلوځلوترڅنګ دنظامي اخطارونواوګوانښونو له امله ګڼ شمېرمغرض غربي هيوادونه په خپله خونبه دناروا جګړې برخه شول.

اوهمدې ګوانښونو او څه اقتصادي موحو دنړۍ او سيمې يوشمېرکفري اوغير کفري هيوادونه هم دې ته اړ کړل چې پدې ناروايرغل کې دامريکانظامي اوسياسي ملاتړوکړي او دامريکا يرغل ته مناسب شرايط برابرکړي

؛ دامريکادناروايرغل او وحشي کړنو په مقابل کې افغان مسلمان اومبارزملت په ټول قوت سره يرغلګرواودهغوداخلي غلامانوته داسې تاريخي درسونه ورکړل چې هيڅکله به ترې هېرنشي.

نو پرون دامریکارعب اوځواکمنې دا ایجابوله چې که ځوک غواړي اویانه غواړي باید ورسره په ناروا جګړه کې یوځای شي خونن هرڅه په بې ساري توګه بدل شوي دنړۍ په کچه مطرح ځواکمن قوتونه اودنړۍ په اقتصادي اونظامي تصامیموکې سرنوشت ټاکونکي هیوادونه ځمکنیوواقعتونوته په کتوپه ځرګندډول دافغانستان اسلامي امارت ته نه یواځې دیومشروع ځواکمن حاکمیت په توګه ګوري بلکې دحقایقوپه رڼاکې دطالب برحقه داعیه مني او په سیاسي اونظامي ډګر کې دنړۍ دترټولو سترزبرځواک ماتونکي نظامي اوسیاسي قوت په توګه تري ملاتړهم کوي. سیمه ایزستر اومطرح ټول هیوادونه دسیمې روان سیاسي اونظامي وضعیت په دقت څاري ؛دوئ په سمه توګه درک کړې چې دطالب دقوي ګزارونوپه نتیجه کې امریکااوخارجي اوداخلي همسنګران یې دذلت په وروستي حدکې قرارلري

؛دوئ دامریکادنظامي شتون په موقتي اودایمي خطرونودقیق خبر اوپه عواقبویې پوهیږي نوپه دې برخه کې یې دریځ هم یودی ؛ اوس دامریکاد نظامي شتون پرضدپه سیمه کې یوه قوي اجماع رامنځته شوې نورنو سیمه ایز کوچني اوسترهیوادونه په هیڅ دلیل دامریکاپراخ نظامي شتون نه یواځې منلی نه شي بلکې دسیمې لپاره یې سترخطر ګڼي.

موږ پدې ډېر ښه پوهیږو چې دامریکایې فوځي ځواک مورال دومره لویدلی دی چې نوریې دمجاهدینو په مقابل کې دمخامخ جنګ کولو توانمدي له لاسه ورکړیده او همدا رار دکابل اداري هم نور په تمامه معنی اعتبار له لاسه ورکړیدی نو دلې دلې افغان ځواکونه طالبانوته تسلیمېږي چې ورسره په ډېرې ټېزۍ دکابل اداره دخپل طبعي مرګ پر لور روانه ده اوبل لورته دفاتحو مجاهدینو مورال ډېر قوي دی چې دا داسلامي امارت لپاره ډېر داطمینان نه ډک حالت دی خو داچې داسلامي امارت قیادت دشرعي اصولو له مخې ددښمن سره دکړو وعدو ژمنیاته ځان مسئول بولي اودهېواد او ولس خیر ددې ترون په بقاکې ویني نو له خپل لورې یې ماتېدو ته نه پرېږدي اوکه مقابل یې خامخا ماتوي نو پروایې نه لري ؛ ددښمن پرضد هسې هم مقدس جهاد روان دی او پدې میدان کې یې شکست هسې هم یقیني دی.

ننني پراخ سیمه ایزاونړیوال تحلیل هم همدادی چې که امریکا وضعیت سم درک نکړي ؛په سوله ایزه توګه افغانستان اوسیمه خوشې نکړي اودتېرونولسوکلونوپه ځېرپه سرتمبګی وخت اوفرصت ضایع کړي نویقیني ده چې امریکااوناټوبه دابرومندانه وتلو پر ځای دعلني رسوایی سره مخ شي چې وتل به یې بیا دویتنام نه هم بد تر وي

دا اوس دامریکاپه نظامي اوسیاسي ستراتیژستانو ده چې دروان سیاسي اونظامي وضعیت په سم او دقیق درک سره په ابرومندانه توګه خپلې ماتې ګودې او مورال بایللې قواوې خپل هیوادته وروغواړي او که په سیاسي اونظامي ډګرونو کې امریکا دلویې رسوایی سره مخامخ کوي

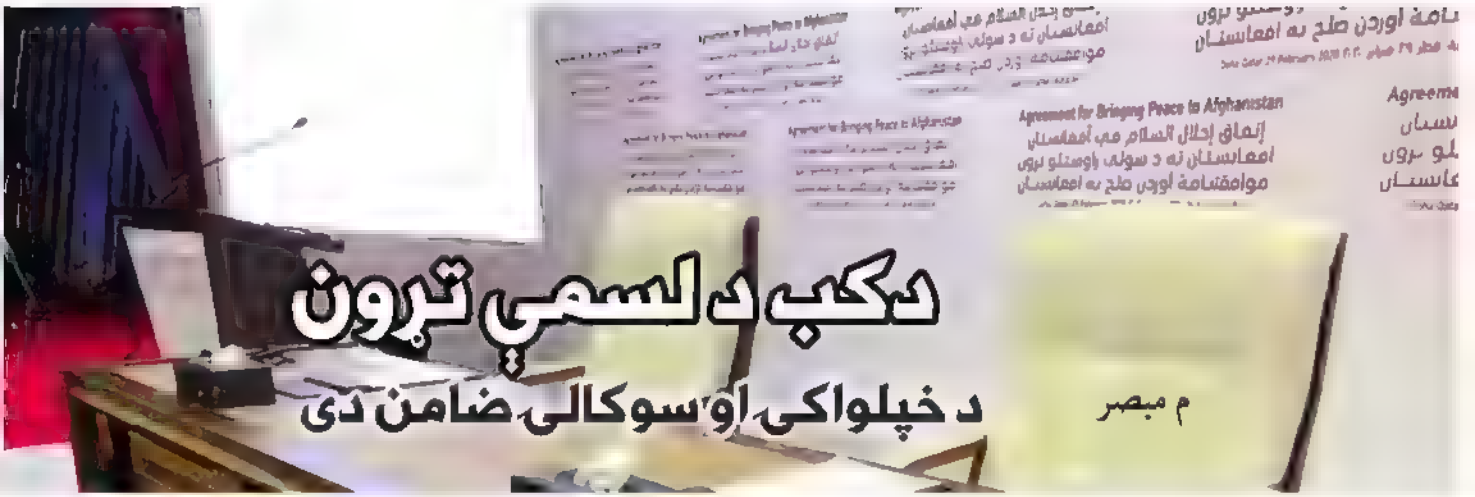

دکب د لسمې تړون

د خپلواکۍ او سوکالۍ ضامن دی

م مبصر

د تېر کال د حوت ۱۰ مه یوه تاریخي او له ویاړه ډکه ورځ وه. په دې ورځ د افغان ولس د درنو قربانیو له برکته نړیوال زېرځواک د خپلې ماتې پر سند لاسلیک وکړ، او له خپلو تولو اشرګرو سره له افغانستانه وتلو ته تیار شول.

له امریکا سره د کب په ۱۰ مه د اسلامي امارت هوکړه افغانستان ته هغه استقلال بېرته را اعاده کوي چې اتلس کاله وړاندې د ځینو ناخلفو په ملاتړ پرغلګرو تروړلی و. په دې تړون باندې په امضا سره پرغلګرو هوکړه وکړه چې نور به د افغانانو پر کورونو تعرضي بمبارونه نه کوي، چاپې به نه وهي او نه به هم نور افغانان لاسترلي د شکنجو مرکزونو ته بیایي - بلکې زرګونه هغه بندیان به راخوشي کوي چې له استقلال غوښتنې پرته یې بله هیڅ ګناه نه وه.

په لنډو کې ویلای شو چې دا تړون له افغان ولسه هیڅ نه اخلي، د افغان ولس تول دیني او ملي ارزښتونه خوندي کوي. اما دا هوکړه له هغو خلکو هر څه اخلي چې خپل هېواد یې پر پردیو باندې وپلوره او په داسې حال کې لا هم د پردیو د اهدافو په پوره کولو بوخت دي چې پخپله هغوی نور لاس اخیستی دی.

دا چې له امریکا سره د اسلامي امارت هوکړه دې یوازې پاتې شویو اشخاصو ته سراسر ټاوان دی، نو ځکه یې پر وړاندې متې رانغاړلې او په یوه بله بهانه یې د تخریبولو هڅې کوي.

د کب د ۱۰ مې هوکړه د افغانستان د ستونزې اساسي حل ته چې هغه د خپل هېواد د برخلیک ټاکلو په اړه د افغانانو خپلمنځي تفاهم دی لاره هواروي. اما د دې خبرو تر پیل وړاندې د لومړنیو شرطونو د پوره کېدو په مخ کې، چې پوره کېدل یې افغانانو ته له خوښۍ پرته بل څه نه ورکوي، د خندونو ایجاد د هېواد بحران ته د پای ټکي اینسوول کېدو په لور د ګامونو پورته کېدل ځندولي دي.

دا خندونه همماغه اداره جوړوي چې چاړواکو یې دمګړی هېواد د نړۍ تر تولو ناامنه او وېرونکې ملک جوړ کړی او د فاسدترینو او غریبترینو هېوادونو په کتار کې یې درولی دی. له کابل اداري پرته به بل هیڅ افغان ونه غواړي چې هېواد دې استقلال ونه لري، افغانان دې د فاسدترینو وګړو په حیث وپېژندل شي او د ترهګرو په نوم دې وژل کېږي او کورونه دې یې ورانېږي.

له هر څه سره سره، اسلامي امارت لا هم خپله غېږه هغو خلکو ته پرانیستې پرېښې چې له تېرو کړو توبه باسي او د یوه سوچه اسلامي نظام تر سیوري لاندې ژوند خوښوي.

اوس د هغو خلکو د منزوي کولو او پرېښوولو وخت رارسېدلی چې د خپلو شخصي ګټو لپاره په هېواد کې ناوړینونو او بدبختیو ته لمن وهي. د کب د ۱۰ مې تړون د خپلواکۍ او سوکالۍ په لور د افغانستان د وړلو ضامن دی -- هغه وخت به لا ژر د یوه اسلامي او سوکاله هېواد جوړولو ارمان ته ورسېږو چې تخریبکاران مختور او پرېښوول شي او د هېواد د ازادۍ او رفاه لپاره د ژمن امارت لاسنیوی وشي.

عسکر ته!

کفایت الله شباب

ته یو ځل له ځانه وپوښته چې څوک یې، د کوم هیواد یې، د څه په خاطر، د چا لپاره او د چا په مقابل کې جنګېږي؟

ایا تر اوسه دي د هغه خیالي شعار چې د قدرت د مینانو، ماده پرستانو او غلامانو له لوري درکول کیږي پر بنسټ د هیواد د کوم دښمن په مقابل کې جګړه کړي؟ ایا تر اوسه دي له خپلو ارزښتونو دفاع کړي؟

ایا ستا تر کنترول لاندي سیمو کې غلا، زنا، لواطت، اخلاقي فساد، ترور او نور ظلمونه شتون نه لري؟

ایا ته د قدرت د مینانو د هوس او قدرت د بقاء لپاره نه استعمالېږې؟

ایا تر اوسه دي له کوم ظالم څخه د مظلوم حق اخیستی؟ نه

نو اې د امریکا په لاس د حوړې شوې اداړې عسکره! که لږ هم پوهیږې، نو ځان له شرموونکي انجام څخه وژغوره. هغه مشران چې نن یې ته د قدرت د بقاء لپاره جګړه کوې، که چېرته پرې زور راشي او د امریکا مرستي ورسره ونه شي، هر یو به یې خپل دوهم کور ته ځي او ته به ملت ته خړ مخی پاتي یې او په ټیټو سترګو به ژوند کوې. ځکه هر یوه یې په وارو- وارو اعتراف کړی چې افغان عسکر د نړیوالو د امنیت او هوساینې لپاره په افغانستان کې جنګېږي. دوی رښتیني دي؛ ځکه ته د خپل ټاټوبي د ورانولو په بیه د نړۍ د مستکبرینو امنیت ته قربانوي ورکوې.

تا د ولس د ښمني او وژنه پر غاړه اخيستې ده.

نو ته فکر وکړه چې ستا جګړه او سر تېرېدنه د چا لپاره شول؟

تا ولېدل چې ستا قومندان ستا د همسنګر له مرګه وروسته د هغه له کونډې ځخه د ډوډۍ په بدل کې د جنسي غريزې د اشباع غوښتنه وکړه او غوغا يې رسنيزه شوه؟ همدغه د دوی وفاداري او ستا د وينو قدرداني وه!

نړيوالو خو پرته له هغه هم ستا پر اوږو ۱۸ کاله خپل ټوپک وچلاوه او خپلې ځينې شومي موخې يې ترلاسه کړې. ستا په ملګرتيا يې زرګونه افغان ښځې او ماشومان شهيدان کړل؛ خو له غرب ځخه راغلو ستا مشرانو ته وغندلې او هغوی ته يې د اکبرخان، جان محمد خان او نورو اتلانو مډالونه ورکړل.

اې ته خبر يې چې همدغه ستا بادارانو ستا د جاسوسې په مټ د ځومره ناخبره او بې ګناه افغانانو پر کورونو په نيمه شپه هجوم ور ووړ او د هغوی نازدانه بچيان يې شهيدان کړل؟ ستا هغه د زنګاوات، نوزاد، جغتو، ګيزاب او نورو سيمو ډله ييزې وژنې هيرې شوې؟ چې ستا مشرانو به يې پر سر امتياز او رتبې واخيستې او تا به يا ورته جاسوسي کوله او يا به دي هم ورته د لارو امنيت نيوه. تا ونه ليدل چې ستا تر مخ يې ستا د مقدساتو سپکاوی وکړ او ته به دي خپلو مشرانو لا هم مجبورولې چې ورته سلامي ووهې؟ هغه دي هير شول چې ستا د همسنګرو پر پوستو به بمبارد وشو او ستا مشرانو به ورته ويل چې پروا نه کوې؟

نو اې عسکره! ته يې پوره ۱۹ کاله د خپلو مظلومو او مؤمنو وطنوالو پر ضد استعمال کړې او لا دي هم استعمالوي او د يو نس ډوډۍ او لس زره معاش په بدل کې دربانديِ خپل هيوادوال شهيدانوي او هره ورځ درته دا شعار او روحيه درکول کيږي، چې ته د ديموکراسۍ او غلام نظام ساتونکی يې او دلته د کفارو له دښمنانو سره جګړه کوې او د هغوی د پليتې مفکورې د ترويج لپاره مبارزه کوې او... !

نور بس کړه!

خپله موخه وپيژنه؛ خپل دوست- دښمن وپيژنه؛ پر ځان- کورنۍ رحم وکړه؛ د الله تعالی او افغان ملت له دښمنۍ لاس واخله!

له غرب او نورو کفري هيوادونو ځخه د راغليو، ګمراه شويو، بې لارې شويو او کفر ته د ژمنو جاسوسانو او د اشغال د مامورينو د هوس او قدرت د بقاء لپاره ځان په هلاکت کې مه اچوه او د خپلو هيوادوالو له دښمنۍ ځخه لاس واخله!

همدغه پردي جاسوسان او مزدوران به تر يو وخته ستا ملاتړ وکړي؛ خو اخير به دي د انګريز او شوروي د غلامانو په ځير د ملت محکمې ته پرېږدي او دوی به په کفري هيوادونو کې خپل ژوند تيروي!

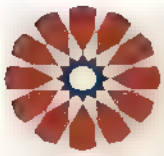

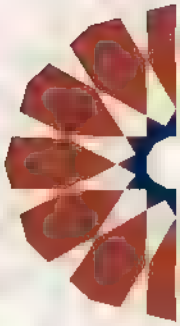
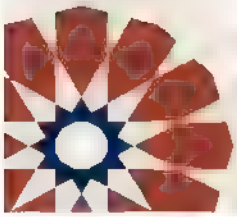
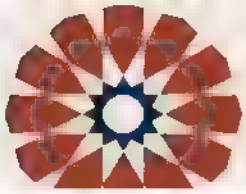

حسن زوی

راتلونکی رمضان

او داوس وخت غوښتنه

رجب ووت ؛ دشعبان المعظم میاشت داخله شویده او رمضان المبارک چې دتولو میاشتو امامه او سرداره ده دخپلو تولو رحمتونو ، فیوضو، برکتونو، عطمتونو ، حرمتونو ، روحاني خوښیو اومعنوي مستیو سره یوځای دتولې نړۍ مسلمانانو ته د هسک له افقونو دخپل دیدار شرف بښلوته تیاری نیسي .

چې مورچل چاپ او ترمحترمو لوستوالو ور رسېږي دشعبان المعظم وروستۍ ورځې به وي بلکې په وتو به وي او درمضان مشکو او عنبرو به ټوله فضا معطره کړی وي؛ سرکش شیطانان به تړل شوي وي ؛ دجهنم دروازې به بندی وي ؛ دجنت ۸ واړه دروازې به خلاصې شوي او دریان دروازه د روژه تیانو لپاره ښه مزینه شوي وي .

له خپل رب نه غواړو چې تر رمضان مو ژوندي ولري او ټول خیر اوبرکت یې رانصیب شي .

انسانانوته دکائناتو دخالق له لورې رمضان المبارک دخورالوی انعام او اکرام نه دکه یوه داسې عظیم الشان تحفه ده چې دمرتبې ، قدر ، منزلت ، عظمت ،عزت او شان بیان یې دقلم او ژبې له توان نه وتلی خبره ده.

دا میاشت د تقوی ،دالله تعالی د وېرې ، دصبر ، ایثار ، قربانی ، تسلیم ، رضا ، عفوې ، تهږدنې ، استغنا ، قناعت ، دزړونو دپاکی ، دروحونو دتزکې او دنفس سره دمقابلې اوجهاد میاشت ده .

دامیاشت دګناهونو په سوزونکي لمر کې هغه یخ سوری دی چې درحمت او فرحت هواګانې یې دبندګانو ګناهونه دخزان رژېدونکو پانو رژوي.

رمضان المبارک دګناهونو په لوی صحراکې سرګردانو انسانانو ته هم په خپلو ګناهونودندامت احساس ورکوي او پردې نادمو انسانانو خپل ندامت له اسمان نه دتېزبارانو په څېر دبې حده زیاتو برکتونو ،رحمتونو اومهربانیو سبب ګرځي .

رمضان المبارک درحمت ، مغفرت ، نجات او خیر هغه پسرلی دی چې دعالم رحمت صلی الله علیه وسلم

به يې راتلو ته په سخت شوق او تلوسه کې و ؛ لا دوه مياشتې وراندې به يې ورته تياری پيل کړ ورته درسېدو دعاوې به يې کولې او درجب المرجب دمياشتې دليدو سره سم به يې فرمايل: اللهم بارک لنا فی رجب وشعبان وبلغنا رمضان .(يا الله په رجب او شعبان کې راته برکت واچوې اوتررمضان مو ور ورسوې)

دسيدنا سلمان فارسي رضی الله تعالی عنه نه روايت دی چې دشعبان په وروستی ورځ رسول الله صلی الله عليه وسلم مسلمانانوته په خطاب کې وفرمايل : ای خلکو!پرتاسې يوه دعظمت او برکت مياشت راغله ، ددې مياشتې يوه شپه (ليلة القدر) دزرو مياشتو نه غوره ده ؛ ددې مياشتې روژې الله تعالی فرض کړيدي او ددې په شپو کې د الله تعالی په دربار کې قيام (تراويح) يې نفل ګرځولي (چې ډېر زيات ثواب لري) ؛ څوک چې پدې مياشت کې د الله تعالی د رضا او دهغه دقرب حاصلولو په هدف غيرله فرضو(سنت يا نفل)عبادت وکړي نو دابه داسې وي لکه په نورو وختونو کې يې چې فرض اداکړی وي (دفرض ثواب به ورته ورکړل کېږي) اوچاچې پدې مياشت کې يوفرض اداکړ داسی ده لکه په نور وخت کې يې چې ۷۰ فرضونه ادا کړی وي. او داد صبر مياشت ده او دصبر ثواب جنت دی او دادمواساة مياشت ده او دا هغه مياشت ده چې دمومن رزق پکې زياتېږي.

چاچې پدې کې چاته روژه ماتی ورکړدابه يې دګناهونو دبښنې سبب شي او دا به يې داورنه دازادۍ سبب شي او ورته به دهغه (چاته يې چې روژه ماتی ورکړی) دثواب برابر ثواب ورکول کېږي بې له دې چې دهغه له ثواب نه څه کم شي ؛ موږ عرض وکړ موږ هر يو دروژه دار لپار روژه ماتی نه لرو .

نو رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې الله تعالی دا ثواب هغه چاته هم ورکوي چې د شودو او اوبو مخلوط مشروب يې پرچا وڅښولو يايوه خورما يا يو ګوټ اوبه؛ او چا چې روژدار مور کړ الله تعالی به يې زما دحوض په اوبو داسې خړوب کړي چې بيابه تګی نه شي تردې چې جنت ته داخل شي.

او دا داسې مياشت ده چې اول(اوله لسيزه) يې رحمت دی اومنځ (دوهمه لسيزه) يې مغفرت دی اوآخر(وروستی لسيزه) يې دجهنم د اور نه ازادي ده؛ اوچاچې دخپل مملوک (غلام ياوينځې) نه بوج سپک کړ الله تعالی به يې وبښي او دجهنم د اور نه به يې ازاد کړي .

پورته حديث درمضان دفضيلت په هکله ډېر جامع حديث دی او دهرې جملې مفهوم يې هم بېه روښانه دی ، شرحې ته پکې ارتيا نشته .

بس اوسنو حالاتو ته په پام سره يواځې د(شهرالمواساة) جملې وضاحت ارين بولم

دمشکاة المصابيح شرحې مرقاة المفاتيح کې ملا علی قاري رحمه الله دمواساة معنی داسې کوي المواساة : المساهمة والمشارکة فی المعاش والرزق، فيه تنبيه علی الجود والاحسان علی جميع افرادالانسان لاسيما علی الفقراء والجيران .

يانې دمواساة اصل معنی شريک کېدل اوسهيم ګرځېدل دي ؛ناداره خلک داسې دي لکه دبډايو خلکو سره چې په مال کې شريک وي .

یاني پدې میاشت کې به بډای خلک دنورو میاشتو په پرتله دېر انفاق کوي او داسې به ګڼې لکه چې فقیران او ګاونډیان ورسره په مال کې شریکان وي غریبان ، فقیران خلک او خصوصاً هغه خلک چې دکور ګوزاره یې په روزمره مزدورۍ روانه وي دکورونا مرض دخپرېدا او دکارونو دبندېدا نه پس دافقیران په دېر بد حالت کې دي او ولې به نه وي چې دیوې ورځې دمزدورۍ نشنوالي له امله یې ژوند اغېزمن کېږي نو طبعي ده چې ددې دومره اوږد تعطل او بې کارۍ له امله به یې ژوند د دېرو زیاتو مشکلات سره مخامخ وي.

درسول الله صلی الله علیه وسلم یو بل حدیث راوړل هم مناسب بولم .

ابو هریرة رضی الله تعالی فرمایي : قال رسول الله صلی الله علیه وسلم المسلم اخوالمسلم لا یظلمه ولا یخذله ولا یحقره بحسب امرء من الشر ان یحقر اخاه المسلم . رواه مسلم

ژباړه :رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل :مسلمان دمسلمان ورور دی ؛ پر هغه ظلم نه کوي ؛ نه هغه بې مرستې پرېږدي ؛نه یې سپکاوی کوي ؛ مسلمان وروروته په سپک نظر کتل دسړي دشریر کېدلو لپاره کافي ده .

د (ولا یخذله) وضاحت علماء داسې کوي یقال خذل فلانا وعنه تَخَلّی عن عونه ونصرته .

وفی التنزیل العزیز (وان یخذلکم فمن ذا الذی ینصرکم من بعده)

یاني عربي کې چې خذل فلانا یاخذل عن فلان وویل شي نومعنی یې دا وي چې دهغه مرسته یې ونکړه :بې یار ومددګار یې پرېښود لکه په قرآن کې هم په همدې معنی کې استعمال شویدی .

مورِ یودپرغټ کلي کې اوسېږو پنځه ستر جوماتونه لري اود امامانو په خپل منځ کې ښه روابط دي نودټول کلي دحالت نه دېر ښه خبرېږو؛ دکلي ودانۍ چې ښه مناسبې دي ،غریبانه ندي نودکلي ظاهر داسې ندی چې ځوک ګومان وکړي چې ګینې ځوک غریب به ولري خو په اوسنوحالاتو کې چې ټول خلک په کور کېناستل نو دګنو تنانو داقتصادي بد وضعیت نه خلک خبر شول ؛ دکلي څو علماءواوباالحساسه ځوانانو پرېکړه وکړه چې دکلي داسې ځوغرېیو تنانو باندې چې د دوکاندارانو پورونه اوښتي وي هغه به مورِ اداکړو ؛ چې شروع یې وکړه له سلو زیات داسې تنان معلوم شول چې نور ورته دوکانداران څه په پور نه ورکوي نو دې علماءو اوځوانانو مجبورأپه کلی کې چنده وکړه او نن یې ۱۱۸ داسې غریبو کورنیو باندې خوراکي مواد وویشل .

همدانن مورِ کره دګاونډ یوه داسې مېرمن راغلی وه چې مېړه او ۳زامن یې مزدورۍ کوي خوزمورِ ورو ته یې دېر لرې ځای یاد کړ چې مخکې پکې اوسېدلي یو نو دهغه ځای دیو دوکاندار نه مو اوړه قرض راوړل .

روژه کې خو هسې هم کارونه کم وي او داځل له روژې مخکې هم دا حالت دی نوځکه په راتلونکې روژې کې دیل هر ځل نه زیات په مواساة باندې دعمل کولو ارتیا ده .

کوندې ، یتیمان اونورفقیران که موله پامه وغورځول نوبې یارومددګار به مو پرېښي وي اوبیابه ددې ور نه یو چې دعملي مسلمانۍ دعوه وکړو .

په جهاد کې زمور اخلاق

شهادت ته تیاری

■ لیکوال: محمود محمد الخزندار
■ ژباړه: احمدحمزه

که جهاد او صدقه نه وي نو جنت ته تګ هم نشته!

مرګ د هر مخلوق لپاره حتمي لیکل شوی او د شهادت مرګ تر ټولو غوره قسم دی، الله تعالی خپلو خوښو بندګانو ته شهادت ورکوي . مومن په هر حالت کې پدې مامور ده چې مرګ لپاره تیاری ولري؛ نو که څوک د شهادت تمنا لري، هغه په استعداد کې له ټولو باید مخکې وي او هغه باید پدې ښه پوه وي چې الله تعالی هغه ته غوره والی ورکړی وي.

په رښتیا چې د خپلو ملګرو په اړه د دېرو خلکو فراست رښتیا وخیځي چې دهغوی د شهید کېدلو توقع یې کړې وي، کله چې په هغوی کې ظاهري اصلاح ووینې، دوی کې د شهادت توقع داسې وي لکه طلحه رضي الله عنه باره کې چې ویل شوي چې: «**شهيدٌ يمشي على وجه الأرض**» شهید دی، (خو) په څمکه ګرځي. یا په بل روایت : «**هذا ممن قضى نحبه**» دا له هغو دی چې اجل یې پوره شوی

نو مور به ددې رښتني حقداره وګرځو، ترڅو د همدغې لارې لاروي وګرځو، شاید الله تعالی د شهادت له دولونو څخه یو دول شهادت راپه نصیب کړي، نو د شهادت لپاره تیاری او استعداد به څنګه کوو؟!

د شهادت لپاره لومړی تیاری توبه صادقه (رښتینې توبه) ویستل دي، په حدیث کې راځي: «**يضحك الله إلى رجلينِ يقتل أحدهما الآخر يدخلان الجنة؛ يقاتل هذا في سبيل الله فيُقتَل، ثم يتوب الله على القاتل فيُستشهد**» صحيح البخاري) الله تعالی هغو دوه کسانو ته خاندي چې یوبل سره وژني ، دواړه به جنت ته داخلیږي، دا یو د الله تعالی په لاره کې جهاد کوي ، نو ووژل شي، بیا الله تعالی د قاتل توبه قبوله کړي، نو هغه هم شهید شي . دا څه نا اشنا نه ده چې یوځوک دې خراب شالید ولري اوله هغې یې توبه کړې وي، بیا ورته شهادت په نصیب شي،

په اوسني وخت کې د ربښتيني جهاد ډېرې داسې بېلګې شته چې تازه يې توبه ويستلې وي. غزوه احد ته څه صحابه داسې حالت کې لاړل او په بيګايي يې شراب څکلي وو: **(اصطبح ناس الخمر يوم أحد ثم قُتِلوا شهداء)** (صحيح البخاري) څه خلکو د احد په ورځ شراب وڅښل او بيا دوی شهيدان شول او دا هغه وخت وچې شراب حرام شوي نه و، تردې چې هغو چې له تحريم نه وروسته هم څښلي و، دوی يې د شهادت غوښتلو ارمان څخه ونه ګرځول. دوی څکه شهادت غوښتلو چې د کړې ګناه لپاره کفاره وګرځي.

د في سبيل الله مرګ ته له تيارې ورورسته لازمي ده چې له توبې ويستلو پسې دعمل اصلاح هم وشي، ابن عمر رضي الله عنه به ويل: **(إذا أمسيتَ فلا تنتظر الصباح، وإذا أصبحتَ فلا تنتظر المساء، وخذ من صحتك لمرضك، ومن حياتك لموتك)** صحيح البخاري) که ماښام درته راغی، نو د سبا انتظار مه باسه، او که سبا دربانديې راغی، نو د ماښام انتظار مه کوه! د ناروغۍ لپآره له صحته (ګېه) واخله او دمرګ لپاره له ژونده (ګېه) واخله. ابن حجر رحمه الله ددې حديث په شرحه کې وايي: هغه څه وکړه چې له مرګ وروسته درته پکار راځي او د صحتمندۍ ورځو کې نيک عمل لپاره لاس په کار شه. مرګ يوناڅاپه راځي، بيا سړی له عمل څخه منع کړي نو په هغه چا وبره پکار ده چې پدې کې ناغېړي کوي چې معاد ته له زاد او توښې بغير څي.

څنګه چې د مرګ ارمان کولو څخه د منعې دليل دا ويل شوی: پېغمبر صلى الله عليه وسلم فرمايي: «**لا يتمنى أحدكم الموت إما محسنًا فلعله يزداد، وإما مسيئًا فلعله يستعتب**» (صحيح البخاري) له ستاسو څخه دې څوک د مرګ ارزو نه کوي، که نيکي کوونکی وي نو شايد نوره نيکي وکړي او که بدعمله وي کېدای شي توبه وباسي. د يستعتب معنا الله تعالى په ښښې غوښتلو او ګناه پرېښودلو راضي کړي. مطلب څان له عتابه خلاص کړي.

الله تعالى بنده ته د حُسن خاتمې لپاره د اعمالو توفيق ورکوي په دې اړه رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: «**إذا أراد الله بعبد خيراً استعمله، قالوا: وكيف يستعملُه؟ قال: يُوفِّقه لعمل صالح قبل موته**» مسند أحمد ٣/ ١٠٦) ځکه چې الله تعالى بنده ته د خير اراده وکړي، هغه استعمالوي، هغوی رضي الله عنهم وويل، هغه څنګه استعمالوي؟ هغه وفرمايل: هغه جل جلاله ورته له مرګ څخه دمخه دنيک عمل توفيق ورکوي. او د مرګ او حساب په ډېر يادولو سره نيک اعمالو ته لاره برابريږي او شايد مورِ الله تعالى ته په اطاعت کولو استعمال کړي او خاتمه مو ښه شي.

د هيڅا خواري ربښتيني نه ګڼل کيږي، ترڅو يې قرباني نه ورکړي، څکه جهاد په نفس او مال سره وي او دا دواړه سخا او قربانۍ ته اړتيا لري، که څوک څان څارولو او ورکړې ته نه وړاندې کيږي، نو بيا د جنت خوبونه

څله ګوري؟! د بشير بن خصاصية په اړه روايت دی چې هغه د پيغمبر صلی الله عليه وسلم سره بيعت کولو ته راغی، نوهغه د بيعت له دوو شرطونو پابندی څخه د عذر غوښتلو اراده درلوده، هغه وويل: ((دوه شيان چې زه يې په الله قسم که توان لرم، جهاد او صدقه، ځکه دوی دا وايي چې که چا دښمن ته شاه کړه نو په هغه باندې د الله تعالی غضب نازليږي، نو زه پدې ويريږم که زه جنګ ته راشم، زما نفس به ما منعه کړي او مرګ څخه به بد وګڼم. او صدقه خو په الله قسم چې يو څو ګډې او بېزې لرم او ترلسو مې اوښان دي چې زما د اهل لپاره د شودو او بار وړلو ګذاره پرې کيږي)). صحابي د جهاد څخه وېره د تېښتې په ګناه کې په واقع کېدلو تعبير کړه او د صدقې ورکولو مسئله يې د کمې پانګې له وجې علت وګرځوله، نو رسول الله صلی الله عليه وسلم د هغه لاس ونيو، بيا يې وڅانده ، وې فرمايل: «**فلا جهاد ولا صدقة، فَلِمَ تدخل الجنة إذًا؟!**» مسند أحمد ٥/ ٢٢٤) نو چې جهاد او صدقه نه وي، نو بيا ولې جنت ته داخليږي؟ نو صحابي وايي: چې په ټولو خبرو مې ورسره بيعت وکړ. نو دلته مسئله د خواری او کوشش ده، پدې کې د (سودا د نرخ په ځېر) کم او زيات يا تنازل احتمال نشته.

قرباني له جرآت پرته نه وي، له همدې وجې هغه چې د خپلې وينې، ناموس او مال په دفاع کې ووژل شي، په شهداو کې شمېرل کيږي، حديث کې راځي: «**مَن قتل دون ماله فهو شهيد**» صحيح البخاري) ځوک چې دخپل مال په دفاع کې ووژل شي شهيد دی. ترڅو په خلکو کې د ظلم د مخنيوي او مقاومت کولو روح ژوندی پاتې شي، که د مال خاوند شهيد هم نه شي، له اجر څخه به محروم نه پاتې کيږي.

بيا ته د مجاهد نوم څنګه په ځان وړې ، پداسې حال کې چې د جهاد معنا داده چې د اسلام مرستې لپاره ټول طاقت او اخري ته توان او پوره زحمت وويستل شي، همدغه معنی حديث پدې ډول تعبيروي: «**خير معايش الناس لهم: رجل ممسك بعنان فرسه في سبيل الله، ويطير على متنه، كلما سمع هَيْعَة أو فزعة طار عليه إليها، يبتغي الموت أو القتل مظانه ...**» صحيح سنن ابن ماجه للألباني - کتاب الفتن) خلکو کې بهترين وخت تېروونکی هغه سړی دی: چې د الله تعالی په لاره کې خپل آس واګې نيوونکی وي او په هغه باندې الوزي، کله چې چغه او فرياد واوري، په هغې ور الوتی وي او هلته خپل مرګ او شهادت غواړي.

يو خواري کښ شهادت غوښتونکي مجاهد، چې په غزوه خيبر کې دهغه ډېښې انځور دادی چې عامر بن الأکوع په خطا سره، چې کله يې په زنګون توره راتاويږي نو ووژل شو، څينې صحابه و وويل : (**حَبِطَ عملُه**). معنا دهغه عمل ضايع شو، ځکه چې دوی ګومان کاوه چې هغه خپل ځان په خپله وواژه، نو د هغه ورور سلمة بن الأکوع لاړ، پيغمبر صلی الله عليه وسلم څخه پوښتنه کوي، نو هغه صلی الله عليه وسلم وفرمايل: (**إنه له لأجرين ...**) دهغه لپاره دوه اجره دي، بيا يې دوه ګوتې يوځای کړې، په رښتيا سره هغه جاهد او مجاهد دواړه و،

ډېر کم داسې عرب دده په ځېر لاړ شي. ابن درید وایي: جاهد دا معنا چې په کارونو کې ډېر ځواري کښې وي او مجاهد ځکه هغه څوک مراد دي چې زحمت او تکلیف ګالي. دا د پېغمبر صلی الله علیه وسلم لخوا پدې ګواهي ده چې د الله تعالی په لاره کې د وژلو اجر حاصلیږي او دخواری ، زحمت تېرولو سره دنشاط اجر هم وي او دا د شهادت غوښتونکو منزلت دی.

یوه بله پېښه چې په غزوه احد کې د انس بن النضر رضي الله عنه ده انځور دی، هغه په غزوه بدر کې شرکت نه و کړی، بیا یې الله تعالی سره تعاهد وکړ چې کوم څه (ثوابونه) چې ورځخه تللي ، دهغې عوض به راګرځوي:(که چېرې زه الله تعالی دا وار د نبي علیه السلام سره یوځای کړم ، نو الله تعالی به خامخا زما کوشش چې کوم یې وګوري).

نوموړی غزوه احد ته حاضر شو، جنګ یې شروع کړ، چې کله یې خلک په شاتګ (شکست) ولیدل نو ده سعد بن معاذ رضي الله عنه ته نارې کړې : (**أين ياسعد؟! إني لأجد ريح الجنة...**) **صحيح البخاري**) اې سعده! چېرته روان یې له شک پرته زه په احد کې د جنت بوی احساسوم، بیا مخکې روان و، وروسته ووژل شو، نو بیا نه پېژندل کېده، تردې چې خور یې په کوم ټاکي یا په ګوتو وپېژنده او دده په بدن څه باندې ۸۰ د نیزو، تورو او غشو ګذارونه شوي و. سعد بن معاذ رضي الله عنه په احد کې دهغه د کلک مقاومت په اړه وایي: کوم څه چې هغه وکړل ، هغسې ما ونکړای شول... او دا په انس بن نضر کې ستر شجاعت راښیي، ځکه چې د احد په ورځ د سعد بن معاذ ثبات او کمال شجاعت له چا پټ نه و، مګر له هغې سره کوم څه چې انس بن نضر کړي و، پټ نه کړل، نو ته هم د خپل دین کومک او نصرت لپاره، په هیڅ ډګر او سنګر کې د خپل وخت او توان دریغه مه کوه، شاید تا د الله تعالی په لاره کې له ربښتیني جهادکوونکو څخه وګرځوي، چې دشهادت لپاره هروخت آماده وي.

نو مرګ نه په خپله هدف دی، نه چېرته مرګ ته مخکې کېدل انتحار یا ځان وژنه ده، نه د شهادت تمنا کول له ژونده مایوسي ده، ځنګه چې حدق وهل یا په کندې سره ځان حوندي کول؛ ډار نه ده، دغه رار له ژوند سره زموږ تعلق په اسبابو بروسه کول نه دي، او نه هم جرأت کول له خطرونو څخه د ځان نه ساتلو په معنا ده.

موسی فرهاد

د امریکایی جنرال له نظره،
ترمپ دافغانستان په اړه څه کولای شی...؟

په دې کې شک نشته چې امریکایی رسنیو په دې کې ډېر مهم رول ولوباوه چې امریکایی چارواکو ته دا ورتلقین کړي چې دوی په افغان جګړه کې په مکمل ډول شکست خوړلی، ناکامې جګړې ته نور دوام ورکول به د امریکا د هلاکت په مانا وي؛ له همدې ځایه وه چې امریکایي چارواکي زړه نازړه دې ته تیار شول چې د افغانستان د آزادۍ غوښتونکي جنګیالي ځواک (طالبانو) سره د اشغال د پای ته رسولو یو ټرون ته ګونده ماته کړي.

دا چې ټرون به د یو پروسیجر له مخې د څه باندې یوه کال په موده کې سر ته رسیږي، خو داسې ښکاري چې د معاهدې د تعمیل په لومړیو پوړیو کې یې د امریکا د ملاتړي کابل حکومت لخوا خندونه او مشکلات رامنځ ته کیږي، او دا په اصل کې د امریکایانو د ناکامۍ په مانا ګڼل کیږي چې د سولې په برخه کې هم دوی طالبانو ته پاتې راغلل.

که څه هم امریکا به ظاهراً د دې څرګندونه نه کوي، خو د پامپیو له راتګ او بیا د ناراضۍ اظهاراتو څخه جوتیږي چې د هغوی په وړاندې خندونه شته. د همدې په رنا کې د واشنګټن ایکزمایز ورځپاڼي یو مطلب خپور کړی چې په لاندې پراګراپونو کې یې څوک تکي را اخیستل شوي دي:

د ډانیل ډیوس (Daniel Davis) په نوم د امریکا د پوځ یو متقاعد ډګروال په یاده ورځپاڼه کې لیکي: په کلي توګه د

افغانستان د جګړې ختمولو یوازنی لاره دا ده چې ټرمپ د خپلو ځواکونو د را ایستلو فوري امر صادر کړي.

ډیوس وایي، په دې وروستیو کې چې د امریکا د بهرنیو چارو وزیر مایک پمپیو افغانستان ته سفر وکړ او په کابل کې یې د جانکیري په څیر د جوړجاړي هڅه وکړه، ټرځو د ډاکټر عبدالله او ډاکټر اشرفغني ټرمنځ د یو ناقانونه Extra-constitutional واک شریکه سیستم رامنځ ته کړي خو بریالی نشو.

امریکا ته په رسیدو یې اعلان وکړ چې امریکا به نور له افغان حکومت سره د ژمنه شویو مرستو نه ۱ میلیارد ډالر مرسته کمه کړي، خو ورځې وروسته (NBC) این بی سی تلویزون په یو مفصل راپور کې ولیکل چې مایک پامپیو کابل ته د ټرمپ له مهم پیغام سره تللی و، هغه دا چې عبدالله عبدالله او اشرف غني ته یې خبرداری ورکړی و چې که تاسو خپل منځي سیاسي اختلافات نه حل کوئ، له طالبانو سره مذاکراتو ته نه کښیئ، او د امریکا او طالبانو ټرمنځ شوې معاهدې ته درناوی نه کوئ، نو امریکا به هم خپلې مرستې کمې کړي او هم به په کلي توګه خپل پوځونه په عجولانه توګه وباسي.

ډیوس زیاتوي، ګرانه ده چې ووایي شي، د پامپیو دغه تهدید به افغان رقیبان سره نژدې کړي، ترڅو خپلې ستونځي حل او بیا له طالبانو سره د جګړې د پای ته رسولو لپاره یو جوړجاړي ته کښیني.

د لیکوال په وینا، دا چې امریکا له ۲۰۰۱م څخه تر ننه پورې د دریو ولسمشرانو، تر درجن زیاتو جنګي جنرالانو، بیلابیلو ستراتیژیو، او په لسګونو زرو پوځیانو په ادلون بدلون او استخدام سره په دې ونه توانیده چې د افغانستان جګړه وګټي او قاطع بریا ترلاسه کړي.

نو له دې نه څرګندیږي چې اوس هم نشي کولای د کابل رقیب چارواکي سره نژدې کړي. د ښاغلی ټرمپ لپاره ښه چاره دا ده چې له ناټو او نورو اړخونو سره په همغږي او کوردیناتیک شکل د خپلو ځواکونو د را ایستلو اجرایوي حکم صادر کړي.

ډیویس وایي، د تیري فبروري پر ۲۹مه ټرمپ د هغه ټرون هرکلی وکړ چې د امریکا او طالبانو ټرمنځ د دې لپاره طراحي شوی ټرځو د امریکا سخت سفر او اوږده جګړه پای ته ورسوي. ټرمپ وویل: اوس وخت را رسیدلی چې نور خپل ځواکونه خپل کور ته را ستانه کړو.

د واشنګټن ایکزمایز مقاله وایي، له بده مرغه چې دلته د ډېرو بهرنیو او کورنیو رقیبو لوبغاړو ډېری غوښتنې شتون لري، له همدې کبله هغوی ټولو هڅې پیل کړي، ترڅو یاد ټرون بریا ته ونه رسیږي.

د مقالې لیکوال ډګروال ډانییل ډیویس زیاتوي، دا څرګنده خبره ده چې افغان چارواکو د پامپیو اخطار ته چندان پاملرنه ونکړه، هغه یې سنجیده ونه ګانه، بلکې ایګنور یې کړ، ځان یې

وربانديِ ناګاره واچاوه، د دې مطلب دا دی چې دوی غواړي، دغه سياسي جګړه دې همداسي غيرمتناهي جريان ولري؛ لکه څنګه چې هغه جګړه پای نه مومي؛ په کومه جګړه کې چې امريکا له ۲۰۰۱م کال راهيسې ښښتي ده.

د ليکوال په وينا ترمپ بايد بالأخر پوه شي چې دی دې ته اړتيا نلري چې د افغان حکومت او طالبان ترمنځ مذاکرات کيږي کنه، په پايله کې يې يو کامياب ترون رامنځ ته کيږي او کنه.

ترمپ کولای شي چې د خپل صلاحيت په کارولو سره داسي يو حکم صادر کړي چې جګړه د امريکا او ناټو پر شرايطو پای وموميِ. او په دې توګه نوموړی کولای شي چې د دفاع او خارجه وزيرانو ته لارښوونه وکړي، ترڅو هغوی خپل دواړه متحدين (ناټو او افغان حکومت) آګاه کړي، چې د بهرنيو ځواکونو د مکمل اخراج وخت ډېر لنډ دی.

ليکوال زياتوي چې، تر ټولو تريخ حقيقت دا دی چې افغان مشران تراوسه هم په دې باور نه کوي چې امريکا دې په ربښتيا په مکمل ډول ووځي.

پايله يې دا ده چې دوی خپل کار کوي، او حتی دې ته هم تيار نه دي چې په ډېر ابتدايي شکل ترخپل منځ کوم جوړجاړی رامنځ ته کړي.

کله چې د حکومت د سر دوه چارواکي د ځوکی پرسر دومره سخت رقابت کوي، او دې ته نشي نيارېدی چې خپلو کې سره جوړ شی؛ نو څنګه توقع کيدای شي چې د دوی ګټونکی دې سبا له خپل دښمن سره کوم جوړ جاړي يا کمپرومايز ته ځان ورسولای شي.؟

يوازنی لاره چې په مټ يې ترمپ کولای شي د امريکا او د خپلو ځواکونو امنيت خوندي کړای شي؛ دا ده چې په مکمل ډول د خپلو ځواکونو را ايستلو امر صادر کړي. افغان چارواکي به هله پوه شي چې له خپلو مخالفانو سره جوړجاړی څه شی دی، او څنګه دوی دې کار ته لاره موندلای شي.

په واشنګټن ايګزمينر ورځپاڼه کې د ډانيل ډيوس په نوم د متقاعد امريکايی جنرال څرګندوني ښيي چې هغوی د سولې په پروسه کې هم د امريکا پر ناکامۍ ويره محسوسوي، له همدې ځايه ده چې د دوحې د ترون د تعميل په رابطه امريکايی چارواکو ته د حل لاري په توګه خپل وړاندیزونه کوي. ښايی په دې توګه هغوی غواړي چې امريکايی ځواکونه هم له ناکامې جګړې وباسي او هم يې د دوحې د ترون په پروسه کې د ملامتی له نکتې وژغوري.

پای.....!

د اسلام غزوات او سرلیا

تبوک غزا

❖ په تیرپسې

❖ ابوظهیر

شیخ الحدیث مولانا محمد ادریس کاندهلوي رح په سیرة المصطفی کې لیکلي:

څنګ چې مسجدحرام،مسجد اقصی اومسجد نبوي هروخت دالله تعالی له اطاعت اوینده ګي نه معمور دي،اوهلته ور تګ، ورکې تم کیدل و میشت کیدل،عین قربت،عبادت،او سراسر دخیروبرکت موجب دی،او درحمتونو دنزول باعث دی،ددې برعکس هغوخایونوته قصداً ننوتل،اوهغوته ورتګ کوم چې کافي موده دالله تعالی دنافرماني مقرونه پاته شوي دي،اوپکې دالله تعالی عذابونه نازل شوي،نهایتي خطرناک دي،څنګ چې الهی حرم ته ننوتونکولپاره داحکم دی چې :وَمَن دَخَلَهُ كَا آمِنًا هم داسې دعذاب ځایونوته ننوتل دالهی عذاب دنزول باعث ګرځي،دبیت الحرام نه که څوک طواف وکړي اوکه نه،هغه پخپل ذات کې دبرکتونو،انوارو او تجلیاتوسرچینه اومنبع دی،دهغه په لیدو سره له زړونو څخه تیارې اونفرتونه تښتي،دهغه ځای اوبه او هوا دروحاني ناورغیو لپاره شفاده،نو عجیبه نده چې دروحاني اطباؤ په نظرکې دعذاب ځایونو(مواقع)اوبه اوهوامسمومې وې،او دهغه ځای دزهروډک جراثیم دي دروح اوقلب لپاره مضروي،ددې لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغه ځای اوبولە استعمالولوڅخه سخته منع وکړه،دکوم کوهې نه چې دصالح علیه السلام اوښې ته اوبه ورکول کیدې، دهغه نه یې صحابه ووته داوبوڅکلو حکم وکړ،ځکه چې هغه کوهی دالله تعالی دمعصیت اوغصب له اثرنه پاک و،دزمزم اوبه مبارکې اوبه دي،دظاهري ناروغیوڅخه پاکې دي،خصوصاًدباطني ناروغیو لپاره اکسیردي،په دې یې دهغو دڅکلو تاکیدفرمایلی،چې څومره ځکلی شئ هغومره وڅکئ!کوم بدنصیب چې دالله تعالی او دهغه درسول نافرمانی کولوته ملاترلې وې،اوپه هغه

عـذاب نـازل شـوی وي،هغـه پـه حقيقـت کـې لـه څارويواو څناوروڅخه هم بدتردی

په دې وجه رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغو اوړوپه باره کې(چې دثموديانو دسيمې په اوبواغړل شوي وو) حکم وکړ چې اوښانوته دي واچـول شي،زکـه هغـه اوبـه دڅـارويو دمـزاج سره برابرې وي،نه دانسانانو دمزاج سره،غرض داچې کله رسول الله صلی الله علیه وسلم دعـذاب لـه زمکې تيريده،نو ورسره اندېښنه پيداشوه چې هسې نـه ددې ځای زهرجني اوبه په صحابه وو بدتاثير وکړي، نـو دحفاظت لپاره يـې هغـوی تـه يـې يونسخه يـاعلاج وښود هغه داسې:چې صحابه ووته يـې وفرمايـل: لـه دې ځايه تيت سرونه اوپه ژړا کې درومئ،يعنـي پـه «تخشـع، تضرع، ژړا اوپخپلـو گناهونوپښيمانی ښو دوسره»تيرشئ،زکه دې کـار دهغـه ځـای داوبـو اوهـوا دزهـرجن اثراتوڅخـه دحفاظـت لپـاره داکسيرحکم لاره،که دپېچکاری او درملـو دخـوړو وروسـته يوڅـوک لـه طـاعون ځپلـې سـيمې تيرشي،نوهغـه پـه طـاعون دمبتلـی کيدواندېښـنه نلري،لنده داچې توبه اوژړا اوپخپلو گناهونوپښيمانې يو داسې قـوي درمـل دي چې دخـوړو وروسـته يـې دسختوزهرو اثرهم نه پاته کېږي

سبحانک اللهم وبحمـدک آ شـهدُ ان لاّ الـه الاّ انتَ استغفرُکَ،وَاتُوبُ اِلَیکَ قَال تعالی ولاتَرکنُوااِلی الذین ظلموافتَمَسّکُمُ النّار، وسَکنتُم فِی مَساکِنِ الـذین ظلموا انفسهُم

دظالمانوپه لورميلان او دظالمانوپـه کورونـوکې استوګنه هم دعذاب راتلو موجب ده

کله چې حجرته ورسيدل،رسـول الله صـلی الله علیه وسلم حکم وکړچې هيڅ تن دي تنها نه ګرزي،دوه تنه ووتل، هغوی دواړه ناڅاپـه ځـه شي وچيچـل، دواړه رسـول الله صـلی الله علیـه وسـلم دم کـړل اوروغ شول،اويوبل شخص هوا پورته کړ،د(طی) غرونوته يـې ويوړو اوهلته يې وغورځاوه،چې دڅه وخـت وروسـته بيا مدينې منورې ته راغی

دادبيهقي او ابن اسحاق روايت دی،دصحيح مسـلم دروايت نه معلوميږي چې داپېښه په تبوک کې رامنځتـه شـوې ده،ممکـن دوه جـلا پېښـې وې،يـا دابـن اسـحق اوبيهقي په روايت کې راوي وهم کړي وي (والله اعلم)

وراندې لاړل په يو پراوکې تم شـول،هلته اوبـه نـه وې،سخت پريشانه شول،رسول الله صلی الله علیه وسـلم دعا وکړه، باروان وشو،په سبب يې تـول سـيرابه شـول،له هغه ځايه پورته شول او روان شول،درسول الله صلی الله علیه وسلم اوښه ورکه شوه،يو منافق وويل چې:

رسول الله ! د اسمانوخبرې کوي او له خپلې اوښـې خبرندی چې هغه چيرې ده

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل:

په خدای سـوګندزه دهـيڅ ځيـزعلم نلرم،مګرهغـه چې الله ماته راکـړی دی،او س پـه الهـی الهـام سره ماتـه معلومه شوه،چې هغـه اوښـه پـه فلانـی وادي کـې ده،او دهغې مهارله يوې وڼې تـاو(ترلی) شـوی دی،چې راتلـی نشي،صحابه هغه ځای تـه ورغلـل او اوښـه يـې راوسـته(رواه البيهقي وابو نعيم)

تبوک ته درسيدوڅخه يوه ورځ وراندې رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه ووته وفرمايل:

سبا دڅابنت په وخت تاسوتبوک ته رسئ،هيڅ تن دي له هغه چينې اوبه نه څکي.

کله چې هغه چینې ته ورسیدل،نو ځاځکی ، ځاځکی اوبه څښېدې،په ډیرزحمت یې په یولوښي کې لږې اوبه جمع کړې،رسول الله صلی الله علیه وسلم په هغو لاس اوخوله ووینځله اوبیا یې هغه اوبه بیرته په هغه چینه کې واچولې،په دې سره چینې فواره پورته کړه اوتول لښکرسیراب شو او معاذبن جبل رضی الله عنه ته یې وفرمایل:

اې معاذه!که ژوندی وې نو ته به داسیمه په شنوباغونو زرغونه وویني!(رواه مسلم)

دابن اسحق په روایت چې تراوسه هغه فواره جاري ده او له لرې څخه یې غږ اوریدل کېږي (خصایص کبری۱توک ۲۷۳مخ)

تبوک ته په رسیدو رسول الله صلی الله علیه وسلم هلته تر شل ورځو تم شو،خو دجنګ نوبت رانغی،لیکن درسول الله صلی الله علیه وسلم داسفر بیکاره ثابت نشو،دښمن یې مرعوب کړ، شاوخوا قبایل راغلل تسلیم شول،او داهل جرباء،اذرح اوایله(دادرې واړه سیمې په شام کې دي)واکمن راغلل،صلح یې وکړه او جزیه ورکول یې ومنل،رسول الله صلی الله علیه وسلم هغوی ته صلح نامه ولیکله او وریې کړه .

له همدې ځایه رسول الله صلی الله علیه وسلم خالدبن ولید ته څلورسوه شل سپاره ورکړل او داکیدرپه لوریې واستاوه، ځوک چې دهرقل له لورې په «دومة الجندل» واک من و،دروانیدو په وخت کې یې خالدبن ولید ته وفرمایل چې:

هغه به تاته په داسې حالت کې په لاس درشي چې په ښکارکولوپسې به وتې وي،خو قتل یې نکړي،قیدي کړه اوماته یې راوله.هو!که هغه انکار وکړ بیا یې قتل کړه

دځوارلسم سپوږمۍ په رڼاکې هغوی هلته ورسیدل،دګرمۍ موسم و،اکیدر دخپلې میرمنې سره یوځای دکلا په دیوال ناست وسندره یې اوریده،ناڅاپه یونیل غویه دکلا له پاتک سره ټکر وکړ، سملاسي اکیدر دخپل ورور اوځو نورومل‌ګروسره یوځای ښکته شو او دهغه په ښکارپسې په اسونوسپاره شول اوور پسې په څغاسته کې لرې ووتل، خالدبن ولید ور ته مخکې شو داکیدر ورور مقابله وکړه هغه ووژل شو او اکیدرچې دښکار لپاره وتلی و پخپله دخالدبن ولید لخوا ښکارشو

خالدبن ولید هغه ته وویل:

زه تاته دوژلوڅخه پناه درکولی شم،خوپه دې شرط چې ته له ماسره درسول الله صلی الله علیه وسلم په حضورکې حاضریدل اومنې، اکیدر وامنله،خالدبن ولیداکیدر له ځان سره کړ او درسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې یې حاضرکړ، اکیدردوه زره اوښان،اته سوه اسونه،اته سوه زغرې، څلورسوه تورې ورکړې او صلح یې وکړه (عیون الاثر۲توک ۲۲مخ)

دشل ورځو تم کیدو وروسته رسول الله صلی الله علیه وسلم له تبوک څخه مدینې منورې ته ستون شو کله چې دمدینې منورې نه دیوساعت په مسافت «ذی وان» سیمې نه ورسید نومالک بن دخشم، اومعن بن عدي یې دضرار مسجد نړولو اوسیزلو لپاره له ځانه مخکې واستول، نوربیا...

جنګي جنایتونه (مارچ)

سید سعید

د ۲۰۲۰ ز، کال دمارچ په ۵مه د بادغیس ولایت د سنګ آتش ولسوالۍ د چکه کلي ته څیرمه حکومتي عسکرو یو چوپان شهید کړی دی.

د مارچ په ۸مه د بغلان ولایت د پلخمري ولسوالۍ ددویمې حوزې عمرخیلو کلي کې دحکومتي عسکرو دهاوان په ډزو کې اووه تنه ملکي وګړي شهیدان او ژوبل شوي دي.

دمارچ په ۹مه د پکتیکا ولایت مرکز شرنې کې حکومتي عسکرویو محصل (محمدغوث ولد محمدعمر) نیولی او په شکنجو یې شهید کړی دی.

د مارچ په ۱۰مه د پکتیکا ولایت د جانیخیلو ولسوالۍ په زېرې سیمه کې حکومتي عسکرو دوه تنه ولسي وګړي(پلار او زوی) شهیدان کړي دي.

د مارچ په ۱۰ د هلمند ولایت دګرشک ولسوالۍ د نهرسراج دبالاخانو په سیمه کې ځایې عسکرو یو سپین ږیری کلیوال(عبدالظاهر اکا) شهید کړی دی.

د مارچ په ۱۲مه د کاپیسا ولایت د تګاب ولسوالۍ په قلعه ولي سیمه کې د داخلي عسکرو په ډزوکې یو ملکي وګړی شهید شوی دی.

د مارچ په ۱۵مه د کندز ولایت د خان اباد ولسوالۍ په کهنه قلعه کې دداخلي عسکرو دهاوان په ډزو کې درې ښځې تېښتې شوې دي.

د مارچ په ۱۵مه د پروان ولایت د بګرام ولسوالۍ په پنج کلا سیمه کې حکومتي عسکرو یو ملکي وګړی شهید کړی او بیا یې اور پرې بل کړی دی.

د مارچ په ۱۵مه دهلمند ولایت د نادعلي ولسوالۍ د ماتکي په سیمه کې ځایې عسکرو دوه ماشومان (عبداللطیف او عبدالقهار دعمر اکا زامن)چې مدرسې ته دزده کړې لپاره روان وو، شهیدان کړي دي.

د مارچ په ۱۶مه د پکتیکا ولایت د برمل ولسوالۍ په ملن سیمه کې قومندان موزیکي یو ملکي وګړی(بوستان ولد میتاخان) شهید کړی دی.

د مارچ په ۱۶مه د بدخشان ولایت د وردج ولسوالۍ په غنیو سیمه کې د داخلي عسکرو دهاوان په پیرونو کې یو کروندګر شهید او پلار یې ژوبل شوی دی.

دمارچ په ۱۷مه د کندز ولایت د خان اباد ولسوالۍ په توت مزار سیمه کې د حکومتي خواکونو په ډبار او توغندیزو بریدنو کې لس تنه ملکي هیوادوال شهیدان شوي او دوې میرمنې ټپیانې شوې دي.

د مارچ په ۲۰مه د بادغیس ولایت د مقر ولسوالۍ په چشمه دوزک سیمه کې داخلي عسکرو دوه تنه تجاران (تازه ګل او عبدالرحمن) شهیدان کړي دي.

دمارچ په ۲۱مه د کندز ولایت د امام صاحب ولسوالۍ په یکه توت سیمه کې حکومتي الوتکو دیو ملکي وګړي(عبدالرشید) کور ډبار کړی،چې له امله یې دهمدې کورنۍ یوولس تنه غړي شهیدان او څلور تنه ټپیان شوي او خینې کورونه زیانمن شوي دي.

د مارچ په ۲۱مه د کندز ولایت د دښت ارچې ولسوالۍ په تاجکي قشلاق سیمه کې د حکومتي خواکونو په ډبار کې څلور تنه ملکي هیوادوال شهیدان شوي دي.

دمارچ په ۲۱مه دفاریاب ولایت د المار ولسوالۍ د بخاري قلعه په سیمه کې د حکومتي قواوو دټقیله وسلو په ډزو کې څلور تنه نارینه او ښځینه ټپیان شوي دي.

د مارچ په ۲۳مه د لغمان ولایت دعلیشنګ ولسوالۍ په سالاب دره کې دحکومتي خواکونو دهاوان په ډزوکې یو شپونکی شهید شوی دی.

دمارچ په ۲۳مه دفاریاب ولایت ددولت اباد ولسوالۍ په فیروزه سیمه کې دداخلي عسکرو دهاوان په ډزو کې یو کور زیانمن شوی او پکې میشت یوه ښځه شهیده او یو سړی ژوبل شوی دی.

دمارچ په ۲۵مه دبادغیس ولایت د بالامرغاب ولسوالۍ د بازار په سیمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې یو ملکي وګړی شهید شوی دی.

د مارچ په ۲۵مه د کاپیسا ولایت د تګاب ولسوالۍ په عیسی خیلو کې حکومتي عسکرو دولسي خلکو دسپرلۍ موټر ویشتلی چې له امله یې دوه ملکي وګړي شهیدان او یو ماشوم او دوې میرمنې ژوبلې شوې دي.

د مارچ په ۲۶مه غزني ولایت کې د کابل-کندهار په لویه لاره په نوغي سیمه کې داخلي عسکرو دوه تنه ملکي وګړي شهیدان کړي دي. همداراز د ګوریانو په سیمه کې هم داخلي عسکرو د امیرمحمد په نوم یو ملکي هیوادوال شهید کړی دی.

د مارچ په ۲۹مه د فاریاب ولایت دالمار ولسوالۍ د بخاري قلعه په سیمه کې د داخلي عکسرو په ډزو کې یو (لس کلن) ماشوم شهید شوی دی.

د مارچ په ۳۰مه د لغمان ولایت د علیشنګ ولسوالۍ په حاجي اباد سیمه کې دحکومتي خواکونو دټقیله وسلو په ډزو کې یوه ښځه شهیده شوې ده.

د مارچ په ۳۰مه د لغمان ولایت دعلیشنګ ولسوالۍ په رهین سیمه کې دحکومتي خواکونو په ډبار کې یو کور ویجاړ شوی، یوه میرمن شهیده اویوه ماشومه او دوې ښځې پکې ټپیانې شوې دي.

دمارچ په ۳۱مه د فراه ولایت دبالابلوک ولسوالۍ په شیوان سیمه کې داخلي عسکرو یو کلیوال(تورجان اکا) شهید کړی دی.

د مارچ په ۳۱مه د کاپیسا ولایت د تګاب ولسوالۍ په محب خیلو سیمه کې د داخلي عسکرو دهاوان په ډزو کې یوه میرمن شهیده او بله ټپي شوې ده.

مأخذونه :[بي بي سي راديو،ازادي = ،افغان اسلامي اژانس ،پژواک = ،ټول افغان ويبپانه ،لراوبر= ،نن تکی اسيا=اوبينوا=]

د مورچل وږمې

ستا مېړانه

ساقي يار

طالبه ستامېړانه درست جهان وپېژندله
امت دې په نوم وياړي له دفترنه تر مورچله

دژوند په هدف پوه يې دبري په راز خبره
اتل د معرکو يې او تور زن يې له ازله

کاروان دې دبري تربريده رسي پرې ډاډه يم
په مرسته د الله دې امريکا وپرزوله

تبريک شه دغيور ولس مظلومو پرګنو ته
آزار مو صليبي سپينه ماڼۍ ولړزوله

غازيانو اتلانو دتن وينې نذرانه کړې
الله يې په بدل کې پرې بريا ولورولـه

ای سپينې طالبي لښکرې لږ انتظار وکړه
چې لارې درته فرش کړو په بخملو ترکابله

دامن او خوښيو زيري ورکړه وه ولس ته
غربي بلا له برمه ساقي ياره پرېوتله

طالبه ستا مېړانه درست جهان وپېژندله
امت دې په نوم وياړي له دفترنه تر مورچله

غزل

مائل

لکه شمعه ترسهاره راته ژاړه
ای د پاکې مينې ياره راته ژاړه

د غزا په ډکر پروت يم ځوانيمرک يم
پرهرونه مې ټول شماره راته ژاړه

نور به پاته دا رنګين مازيګری شي
بيا مې مه کړه انتظاره راته ژاړه

د مَيَنو قافلې چې به پرې تللې
دا دی ځم په هغه لاره راته ژاړه

کله کله که مايله در په زړه شوم
نو راځه تر خړ مزاره راته ژاړه

غزل

اکرام الدین مفتون

تا په شونډو د مسکا برېښنا پړقيږي
که په وينو د ځلا برېښنا پړقيږي

اننګي دې د حيا نه سره او سپين شول
که له قهره په برېښنا برېښنا پړقيږي

نوی عشق، نوې ځواني، نوي کاتۀ دي
که سپرلی دی وارخطا برېښنا پړقيږي

تورې زلفې دې په سپين رخسار ټالۍ خوري
که په غرونو د تيرا برېښنا پړقيږي

د سينې ګلشن به هېڅ هم مړاوی نشي
چې په سترګو د ژړا برېښنا پړقيږي

تندرونه به هر خوا په ظالم پريوځي
لا په زړۀ کې د اسيا برېښنا پړقيږي

دا سپېڅلی شهادت د طالب ستايي
چې په دښته د ليلا برېښنا پړقيږي

د مفتون په زړۀ به خود د عشق ږلۍ وي
ستا په مخ چې د ښکلا برېښنا پړقيږي

سپين امارت

ملا عبدالرحمن معتصم

ويړ دي پراته د شهادت جامونه
پريږدئ داتږي په يودم او به شي
ژر ان قلاب ته رخصت مه ورکوئ
چه دا تندي ګلونه سم او به شي
لامنصوري ارمان ته وخت پاتي دی
لاعمري منزل مزلونه غواړي
لا په ازمون کي جنتي ازادۍ
دار اوزندان غواړي اورونه غواړي
دهمت شمعي درنه مړاوي نشي !
هغه جزبې اورونه بل وساته
ای دتوحيد دبڼ ماليار طالبه
سپين امارت دغسي ګل وساته
چه څو روان وي سمندر دميني
موږ به پري تنده دجهاد ماتوو
دخدای په عشق لکه دبدر غازيان
به پاتي شوني دالحاد ماتوو
زړونه وهلي دستم سيليو
زخمي زخمي دي درملنه غواړي
سوله کمال ته رسېدلې نه ده
سوله ماشومه ده پالنه غواړاي
نور به هم غچ له تندرونو اخلو
دازادۍ د لمر رڼا کمه ده
دمعتصم قلم دحال په ژبه
وايې دتورو نن بريښنا کمه ده

دعوت، ارشاد جلب او جذب کمپسیون:

په مارچ کې ۷۶۰ تنه د کابل اداري کارکونکي له اسلامي امارت سره یو ځای شوي

د (۲۰۲۰م) کال د مارچ په میاشت کې د اسلامي امارت د دعوت ،ارشاد ،جلب او جذب کمیسیون په هڅو او د ځانې مجاهدینو په ملاتړ د افغانستان په مختلفو ولایاتو کې ۷۶۰تنه چې د کابل اداري اړوند بیلابیلو ارګانونو کې په کار بوخت وو د حقایقو په درک کولو د دغه فاسد رژیم څخه راووتل او د اسلامي امارت د مجاهدینو سره یو ځای شول.

دوی مختلفه النوعه لویې اووړې وسلې ،مخابرې ،وسایط او یوزیات شمیر مهمات مجاهدینو ته وسپارل.

د اسلامي امارت له مجاهدینو سره یو ځای شوو هیواد والو وعده وکړه چې نور به د دین او وطن دښمنانو د خارجي او داخلي مزدورانو سره هیڅ رازتعلق نه ساتي، د خپل مظلوم ولس او مجاهدینو وروڼو سره به همکاري کوي، ترڅولوی خدای جل جلاله ژرترژره زمونږ له ویاړلې خاورې څخه د فتنه، کفر ،اشغال ، فحشاء او ګمراهیو کرغیړن تغرتول کړي او د مسلمانانو د خوښي یو سوچه اسلامي واکمني رامنځته کړي چې ټول افغانان پرې راټول شي.

د اسلامي امارت د دعوت ،ارشاد ،جلب او جذب کمیسیون مشرتابه دوی ته هرکلی ووایه، انعامونه او جایزې یې ورکړې او د دوی نیک اقدام یې د پیروستایه چې د یرغلګرو او لاسپوڅي رژیم څخه یې راووتل او د افغانستان اسلامي امارت د مجاهدینو سره یې خپل پیوستون اعلان کړ .

انځور: د سمنکان ولایت لپاره د ځانګړې قطعې پولیسو معاون محمدرسول له خپلې پورتنۍ شوبلې سره مجاهدینو ته راغی

MORCHAL

Islamic, Jihady, Educational and Cultural Monthly Journal